

RAKENTAJA

Numero **10**
Perjantai 16.10.2015

MP2 Itella Oyj

9 **Puheenjohtaja** Matti Harjuniemi: Nyt tarvitaan yhtenäistä SAK:ta.

16 **Ammattikoululaiset** voivat nykyään räätälöidä oman opintopolkunsa.

20 **Asfalttiala** kisasi taas työturvallisuudesta teillä ja tehtailla.

Jalkapallo maailma on rikki

Jalkapalloilija Sebastian Sorsan mielestä kaikkiin ilmiöihin maailmassa kuuluu nurja puoli, mutta kysymys kuuluukin: Kuinka sen kanssa oppii elämään?

Teksti: Maija Ulmanen
Kuvat: Antti Kirves

On syksyinen aamu Helsingissä. Sonera stadionin nurmen pinta on niin märkä, että tennarit melkein kastuvat. Nurmelle astuu kentän vasemmasta kulmasta mies, joka näyttää nopeasti katsottuna aivan brittijalkapalloilija **David Beckhamilta**. Askeleet ja ryhti eivät pyytele anteeksi. Mies on tainnut olla kyseisellä stadionilla joskus aikaisemminkin.

– Ai, näytän muka Beckhamilta?, kysyy Helsingin Jalkapalloklubin varakapteeni **Sebastian Sorsa**.

–Taidan olla kuitenkin vain köyhänmiehen Beckham, hän lisää.

Jing ja jang

Tehdään yksi asia heti selväksi – jalkapallo on Sorsalle kilpaurheilua, josta tulee makkara leivän päälle, mutta se on myös sydämen asia. Laji, jota hän on harrastanut koko elämänsä. Joka on samaan aikaan tapa pitää hauskaa kavereiden kanssa, mutta myös raakaa bisnestä.

– Jalkapallon suosiota käytetään monissa tilanteissa omien etujen saavuttamiseen ja näin ollen tapahtuu ylilyöntejä, mutta on muistettava, että sitä tapahtuu muillakin elämän osa-alueilla, urheilija toteaa.

Sorsan mielestä itse jalkapallo pelinä on puhdas, mutta siihen liittyy turhaa vallanhavittelu. Niin kuin Sorsa kirjoittaa blogissaan:

”Miksi valtaa haalitaan? Siksi, että se tuo mukanaan rajattomia resursseja, yksinkertaisemmin sanottuna rahaa. FIFA:n skandaalista on kirjoitettu ja kuohuttu siellä ja täällä. Kaikki tahoillaan esittävät argumentteja ja ovat pöyristyneitä. Paljon melua ja mielipiteitä, mutta itse asiassa koko soppa on hyvin yksinkertaisesti kiteytettävissä. Kaikessahan on aina kyse vain ja ainoastaan fyrkasta eli paalusta eli taatelista, you name it!”

Kaikkein vaikein puoli jalkapallossa on Sorsan mukaan se, että asioilla on helppo spekuloida – ottelutulomanipulaatiota, lahjuksia, pimeitä raioittajia, vedonlyöntiskandaaleja ja epäeettisiä tapoja toimia – mutta kuinka osoittaa puheet faktoiksi?

– Tietoisuus siitä, että tämä kaikki on olemassa, ahdistaa, totta kai. Pelaajan näkökulmasta on kuitenkin pakko ajatella, että tämä on laji, jota olen pelannut lapsesta saakka. Tämä on minun työni ja maailma on tällainen, niin karulta kuin se kuulostaakin, Sorsa sanoo.

Jalkapalloilijoiden keskuudessa ajatellaan, että ainoa tärkeä asia on pelata jalkapalloa mahdollisimman hyvin ja sen ohella pelaajan ei kuulu ottaa mihinkään muuhun kantaa.

– Valloillaan on ajatus siitä, että pelaajan ei kuulu kritisoida ylempänä tapahtuvia asioita. Se ei kuulostaisi hyvältä ja lisäksi se näyttäisi yhteisön silmissä pettämiseltä. Aivan siltä, kuin koittaisi kerjätä verta nenästään, Sorsa kertoo.

Eikö kuitenkin ole hyvin hämmäntävää, että pelaaja on osa sitä koneistoa, joka pitää kaiken tämän epäeettisyyden ja ihmisoikeusrikkomukset mahdollisena?

– Jos vedetään asia aivan ruohonjuuritasolle: Kuinka paljon tavallinen ihminen pitää sähkölämmitteistä saunaa päällä ihan vain mukavuuden takia. Eivät he mieltä, kuinka paljon luonnonvarojen lämmittämiseen kuluu tai etteivätkö he voisi lähteä etelänmatkalle hiilijalanjälkensä paisumisen takia. Oli asia mikä tahansa, ihmiset eivät pysty välttämättä ajattelemaan tarpeeksi kauaskantoisesti ja vastuullisesti.

Tiedosta!

Sorsa peräänkuuluttaa suoraselkäisyyttä ja jalkapallomaailmassa tapahtuvien vääryyksien tiedostamista. Mitään ei tapahdu, jos asioista ei puhuta ääneen ja oikeilla termeillä. Helsingin Jalkapalloklubin kapteeni uskoo joukkovoimaan ja siihen, että jos asiat tiedostetaan, johtaa se aina parempaan lopputulemaan.

Onko kaikkein tärkeintä vain pelata hyvin jalkapalloa?

– Englannissa, jossa jalkapalloa suorastaan hengitetään, on media ja jalkapalloyhteisö puuttunut hyvin voimakkaasti esimerkiksi Qatarissa valitsemaan tilanteeseen. On heitelty ilmoille ajatus, kuinka tulevia Qatarin MM-kisoja kuuluisi boikotoida, Sorsa mainitsee.

Sorsa ei usko siihen, että nykyisillä tai entisillä pelaajilla on välttämättä vastuuta muuttaa maailmaa, vaikka heillä olisi täydet mahdollisuudet siihen, jos he kokisivat sen tärkeäksi.

– Uskon, että jos jatkuvat väärinkäytökset pystytään todistamaan, on jonkun tehtävä jossain vaiheessa jotain. Suuria jalkapallotähtiä on kevyesti yritetty puskea siihen suuntaan, että he boikotoisivat vahvasti tulevia MM-kisoja. Jos näin tapahtuisi, kisat olisivat pilalla.

Helsingin Jalkapalloklubi on ollut aina mukana hyväntekeväisyystoiminnassa, kuten jalkapalloseuroilla on ollut tapana. Tänä vuonna HJK on lähettänyt pakolaisten puolesta videotervehdyksiä Syyriaan ja osallistunut muun muassa rahallisella tuella pääsylippujen kustannuksiin, jotta pakolaiset pääsisivät seuraamaan joukkueen pelejä.

– Olemme ottaneet joukkueena kantaa näinkin isoon yhteiskunnalliseen asiaan. Kyllä toiminnan pystyisi viemään vieläkin laajemmalle skaalalle, Sorsa toteaa.

Mitä korkeammalle mennään, sitä suurimmiksi panokset myös kasvavat ja näin ollen vääryyksien vastustaminen on aina vaikeampaa muutamalle ihmiselle.

–Silloin puhutaan jo henkilökohtaisesta riskistä. Pelataan kovaa peliä. Tämä on moniteräinen

Sebastian Sorsa

Syntymäaika 25. tammikuuta 1984
Syntymäpaikka Helsinki, Suomi
Pelipaikka oikea laitapuolustaja
Pituus 175 cm
Paino 72 kg
Seura HJK
Pelinumero 27

Vuodet	Seura	O	(M)
2003	FCK Salamats	20	(4)
2004–2007	HJK	85	(5)
2004–2007	→ Klubi 04	6	(0)
2008	Leeds United	0	(0)
2008–2009	Hamilton Academical	2	(0)
2009–	HJK	152	(15)
Yhteensä		265	(24)

Maajoukkue			
2005	Suomi U21	1	(0)
2010–2014	Suomi	5	(0)

miekka. Itse kokisin henkilökohtaisesti, että tällainen vastustaminen olisi minulle riski. En tiedä yhtään, mitä minulle tapahtuisi siinä kohtaa. Menevätkö urani? Mielestäni se on paljon vaadittu yhdeltä pelaajalta, Sorsa kertoo. ■

Kuningas jalkapallo. Tuo pyhä laji, joka on yhdistänyt kansakuntia, synnyttänyt uskontoja, rakentanut ja tuhonnut, luonut toivoa paremmasta. Sitä on käytetty jopa poliittisena aseena ja se on saattanut vihamiehet yhteen samalle areenalle taistelemaan voitosta. Ottelun jälkeen he paiskaavat kättä rehtyden merkiksi. Miljardi ihmistä katselee lajin MM-finaalia ja vuodattaa ilon ja surun kyyneliä.

– Ote Sebastian Sorsan blogista.

Tehdään vilungista oikein helppoa

MEILLÄ ON OLLUT Suomessa meneillään sellainen hieno projekti nimeltään *Harmaan talouden torjuntaohjelma* tämän vuoden loppuun asti. Siinä on se idea, että keksitään keinoja, joilla talousrikollista toimintaa hankaloitettaisiin erilaisilla toimenpiteillä. On löytynyt rahaa muutamien lisätarkastajienkin palkkauksiin, jotta esimerkiksi verorahat saataisiin niille kuuluvaan paikkaan, eikä vilunkimiesten ja -naisten patjantäyteen.

Ohjelman eri osat ovat onnistuneet niin ja näin. Se on kuitenkin todettava, että jopa ohjelmaa eduskunnalle arvoinut kriittinen mies, harmaan talouden tutkija **Markku Hirvonen** totesi loppulauseessaan, että rakennusalan osalta ohjelman tulokset ovat olleet vallan kohtuullisia.

Mutta entäs nyt? Ohjelma loppuu ja vaikka hallitusohjelmassa mainitaankin, että harmaan talouden torjuntaa parannetaan entisestään, näyttääkin nyt siltä, että ollaan parantamassa harmaan talouden toimijoiden edellytyksiä tuottavaan liiketoimintaan.

Lisärahat muun muassa AVIn ulkomaalaistarkastajien ja tilaajavastuutarkastajien palkkauksiin loppuvat vuoden vaihteessa. Ei sillä väliä, että nämä tarkastajat tuovat rahaa taloonkin päin erilaisten laiminlyöntimaksujen muodossa. Puhumattakaan siitä, minkälainen pelote hyvä tarkastajaverkko on.

Hallitus haluaa myös kovasti antaa osakesijoittajille mahdollisuuden piilottaa omistuksensa

ulkomaille hallintarekisterien kautta, vaikka sekä verottaja, Osakesäästäjien Keskusliitto että moni muu taho on esittänyt jyrkän vastalauseensa tällaiselle vaihtoehdolle.

Jotenkin sitä kuvittelisi, että näinä vaikeina aikoina olisi tärkeää varmistaa, että kaikki raha mikä valtiolle kuuluu, myös valtiolle tulee. Erilaisen ”verosuunnittelun” eli veronkierron helpottaminen ja epämääräisten, velvoitteitaan hoitamattomien yritysten toimintamahdollisuuksien parantaminen ei toki ole hallituksen kärkihankkeiden listalla, mutta hallituksen toimet hiukan häiskahavat siltä. ■

Lätt att göra skumraskaffärer

VI HAR I FINLAND ett så fint projekt, som heter Programmet för att bekämpa grå ekonomi och som pågår till slutet av detta år. Idén är att man ska hitta på metoder för att göra det svårare för ekonomisk brottslighet. Det har hittats pengar för att avlöna några fler inspektörer, för att vi ska få skattepengarna dit de hör, och inte på skumraskgubbarnas och -gummornas kistbotten.

De olika delarna av programmet har lyckats lite si och så. Det ska dock konstateras att den kritiska man som bedömde programmet för riksdagen, utredaren av grå ekonomi **Markku Hirvonen**, avslutade sitt inlägg med att programmet för byggbranschens del lett till synnerligen skäliga resultat.

Men hur går det nu? Programmet upphör och även om det i regeringsprogrammet nämns att bekämpandet av den grå ekonomin ska förbättras ytterligare, verkar det nu som om man håller på att förbättra förutsättningarna för aktörerna inom den grå ekonomin att bedriva sin produktiva affärsverksamhet.

De extra pengarna till lönerna för bland annat AVIs utlänningsinspektörer och beställansvarsinspektörer upphör vid årsskiftet. Det gör inget att dessa inspektörer för pengar till huset i form av olika slags avgifter för försummelse. Utan att nu tala om hur skrämmande det är med ett bra nätverk av inspektörer.

Regeringen vill också så gärna ge aktieplacera rarna möjlighet att gömma undan sin egendom utomlands via ett förvaltningsregister, trots att såväl skattemyndigheterna, Aktiespararnas Centralförbund som många andra instanser kraftigt har motsatt sig detta alternativ.

Man föreställer sig på något sätt att det under dessa svåra tider vore viktigt att försäkra sig om att de pengar som tillkommer staten också ska nå staten. Underlättande av olika slag av ”skatteplanering” och förbättrande av möjligheterna för dunkla företag, som inte sköter sina förpliktelser, hör förvisso inte till regeringens spetsprojekt, men regeringens åtgärder tyder ändå lite på det. ■

Kannen kuva: Maija Ulmanen

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Hallitus teekutsuliikkeen panttivankina

Juha Sipilän (kesk) hallitus saarnaa kansallista hätätilaa talvisodan hengessä. Puheet kuitenkin muuttuvat irvokkaiksi, kun vallanpitäjien teot jakavat ihmiset voittajiin ja häviäjiin pahemmin kuin kertaakaan sitten kansalaissodan.

Jokaiselle lienee selvää, että Suomea johtavat nyt rikkaiden asiamiehet. Tikkua ei panna ristiin ökyrikkaiden, kuten veropakolaisiksi Ruotsiin tai Portugaliin lähteneiden kukkaron keventämiseksi. Miljoonamaisuudet nauttivat korostettua perustuslain suojaa.

Köyhää ei sen sijaan säälitä. Hävyttömintä on jo valmiiksi roposilla elävien eläkeläisten kuppaminen. Asumistuen muutos vie 60 euroa kuussa, lääke- ja matkakulujen kelakorvausten leikkaus ehkä tätäkin enemmän. **Timo Soini** (perus) kehui eduskunnassa, että tämä hallitus nostaa takuueläkettä 23 euroa ja tekee enemmän kuin edeltävä hallitus. Yhteen- ja vähennyslaskutaito ei taida Timolla olla enää kansakouluajojen terässä.

Hallitus vaatii häikäpäisesti palkkojen alentamista ja työnantajien kustannusten siirtämistä työntekijöille. Mitään laskelmaa toimenpiteiden myönteisestä vaikutuksesta työllisyyteen ei ole, eikä tietysti voikaan olla. Pienituloiset käyttävät kaikki rahansa kulutukseen. Jos rahaa on vähemmän, myös kulutus vähenee. Samalla hiipuvat palveluyritysten työpaikat.

Rakennusallalla suhdanteiden vuoristorata vaikuttaa työllisyyteen ja palkkatasoon enemmän kuin hallituksen stetson-menetelmällä kehitetty prosenttileikki. Synkät pilvet rakentajien taivaalle nostaa kuitenkin viritys paikallisesta sopimisesta.

Hallituksen taustalla häirii Suomen Yrittäjät, meikäläinen äärimielipiteitä esittävä teekutsuliike. Vuosikymmeniä työmarkkinaneuvotteluista syrjään sysätty järjestö on saanut niskalenkin hallituspuolueista, eikä sovinnolla otetaan irrota.

Yrittäjien keskeinen vaatimus on oikeus sopia palkoista alle työehtosopimusten. Jos tämä lakimuutos runnotaan läpi, kyyti tulee olemaan kylmää. Kymmenen vuoden päästä ei Suomen rakennustyömailta löydy juuri muita kuin nälkäpalkalla hääriviä ulkomailta kärättyjä reppumiehiä.

Vallan kiimaan päässeet poliitikot eivät kuuntele puhetta, vaikka syytä olisi. EU:n itälaajenemisen jälkeen Suomen rakennustyömaille vyöryi muutamassa vuodessa kymmeniä tuhansia ulkomailta lähetettyjä työntekijöitä. Alipalkan maksaminen oli tuolloin vielä laitonta. Mitenköhän käy, jos viiden euron tuntipalkka muuttuu lailliseksi? ■

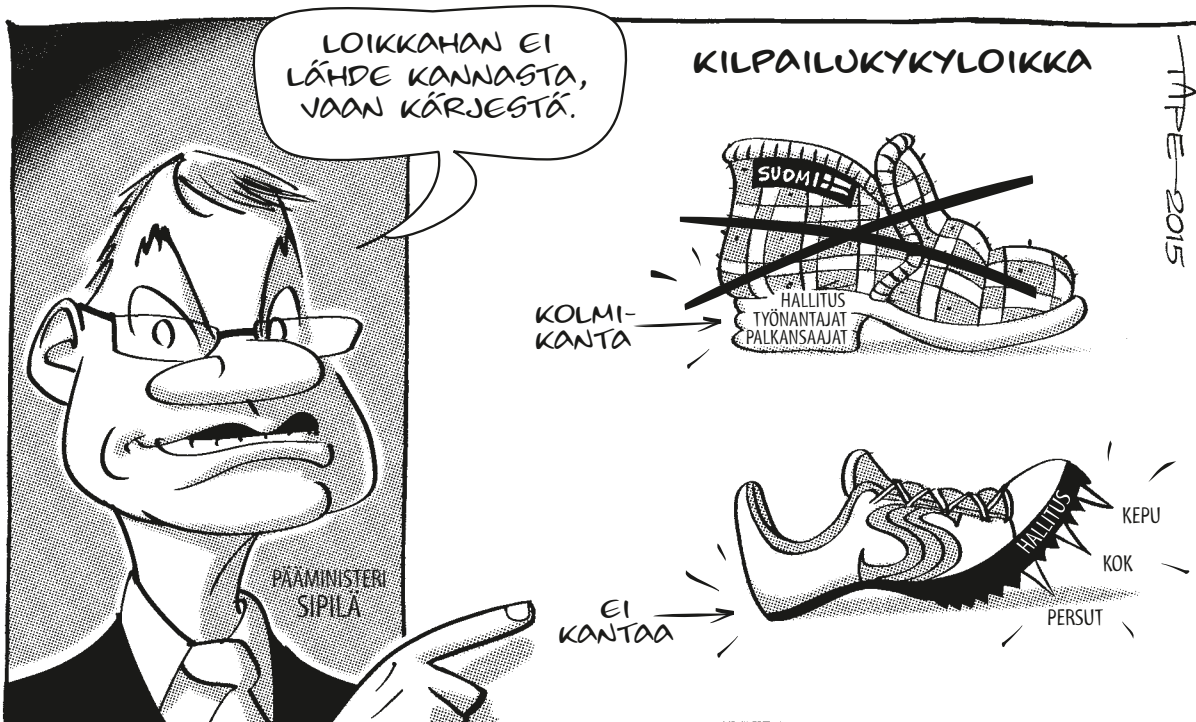

Kuukauden rakennuskuva

Kuvaaja: Maija Ulmanen
Paikka: Syros, Kreikka
Aika: Heinäkuu 2015

Mitä? Vaikka tällä hetkellä rakentaminen Kreikassa on suhteellisen vähäistä, niin se pieni osa rakentamisesta, jota tehdään, tehdään kunnolla – loppusiivouksesta lähtien.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

vt. päätoimittaja
 Johanna Hellsten

toimittaja/toimitussihteeri
 Maija Ulmanen
 Heikki Korhonen

taitto
 Aste Helsinki Oy

tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
Helsingin Editele Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin (014) 411 2128,
 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@editele.fi

Tilauhinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Savon Paino Oy, Varkaus

Helsinki 2015 ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 30.10.2015

Tähän numeroon tarkoitettua materiaalia on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 13.11.2015**.

2015

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy
11	30.10.	13.11.
12	27.11.	11.12.

2016

1	to 31.12.2015	15.1.
2	29.1.	12.2.
3	26.2.	11.3.
4	1.4.	15.4.
5	to 28.4.	13.5.
6	27.5.	10.6.
7	1.7.	15.7.
8	29.7.	12.8.
9	2.9.	16.9.
10	30.9.	14.10.
11	28.10.	11.11.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on kaksi viikkoa ennen lehden ilmestymistä. Poikkeukset: numerot 1 ja 5, viimeinen aineistopäivä on torstai.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi
 Osasto-ilmoitusten hinta 1 €/mm.

Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse!

RT:n suhdanne-ennuste:

Rakentaminen kasvaa ensi vuonna kituliaasti

Johanna Hellsten

Kuluva vuosi on rakentamisessa neljättä vuotta peräkkäin heikko. Rakentamisen määrän ennakoitaan vähentyvän prosentin verran viime vuodesta. Ensi vuodeksi Rakennusteollisuus RT ennustaa syksyn suhdannekatsauksessaan maltillista, noin 2 prosentin kasvua.

– Rakentaminen on sukeltanut syvemmälle kuin bruttokansantuote, minkä vuoksi se voi myös nousta hieman BKT:ta ripeämmin. Vertailutaso on niin huono, että vähäinenkin viriäminen näkyy plussana”, RT:n pääekonomisti **Sami Pakarinen** toteaa.

– Ehkäpä kaikkein pahin luisu on jo takanapäin ja edessä on maltillista kitukasvua. On kuitenkin riski, että kasvu jää lyhytaikaiseksi, RT:n hallituksen puheenjohtaja, YIT:n varatoimitusjohtaja **Tero Kiviniemi** sanoo.

Rakennusinvestoinnit yli puolet Suomen investoinneista

– Keskeisin kysymys on, miten investoinnit lähtevät liikkeelle. Rakennusinvestoinnit muodostavat yli puolet kaikista investoinneista. Nykyisillä ennusmerkeillä rakentamisen kasvu ei kannu pidempään vaan edellyttää yleisen taloustilanteen kohenemistä”, Pakarinen sanoo.

Talonrakentamisen aloituskuutiot ovat liki viimevuotisella tasolla, mutta huomattavasti pitkän aikavälin keskiarvon alapuolella. Tasoa laskee tänä vuonna erityisesti maatalousrakennukset. Koska nämä ovat muita halvempia rakennustyyppisiä, uudisrakentamisen volyyymi nousee ensi vuonna, vaikka kuutiomääräiset aloitukset eivät kuluvaan vuonna kasva.

Uusia asuntoja aletaan rakentaa tänä vuonna noin 27 000, mikä on selvästi alle vuosittaisen asuntorakentamistarpeen. Se on kuitenkin

enemmän kuin vuonna 2014, jolloin uusia asuntoja rakennettiin 26 300 kappaletta.

Toimitilarakentamisen ensi vuoden volyyymiä nostaa yksittäisten suurten hankkeiden käynnistyminen. Korjausrakentaminen on pysynyt vakaalla kasvu-uralla ja sen tuotannon arvo ylittää jo 900 miljoonalla eurolla uudisrakentamisen arvon.

Infrarakentamisen tilanne on joksinkin epävarma talvea kohti mentäessä. Useat isot projektit ovat päättymässä eikä näköpiirissä ole uusia suuria hankkeita, jotka voisivat kompensoida laskua. Valtio siirtää infrarahoitustaan investoinneista perusväylänpitoon ja korjausvelan vähentämiseen.

– Valtion panostus kaupunkialueiden joukkoliikenneinvestointeihin loisi mahdollisuuksia hallittuun kasvuun ja houkuttaisi monin

verroin yksityisiä investointeja muun muassa asuntorakentamiseen. Tätä mahdollisuutta ei kannattaisi nyt hukata”, Kiviniemi sanoo

Työvoiman kysyntä kasvussa vain johtoportaassa

Työllisyys rakennusalalla on jatkanut laskuaan tänä vuonna. Työllisiä oli elokuussa 166 750 henkeä. Vuonna 2014 rakennusala työllisti keskimäärin 169 000 ihmistä. Määrä vähentyi 7 000 henkilöllä vuodesta 2013.

EK:n suhdannebarometrin mukaan rakennusalan yritysten odotukset henkilökunnan määrän osalta ovat hiukan piristyneet, mutta se ei koske suorittavan työn tekijöitä, vaan työmaiden johtotehtäviä.

Työllisyystilanteen ennakoitaan heikkenevän vielä talveen 2016 asti, mutta tilanteen odotetaan kääntyvän parempaan jo saman vuoden aikana. ■

Tutkija Rolle Alho:

Maahanmuutto on ammattiliitoille ristiriitainen kysymys

Turun sosiaalipolitiikan laitokselle tehty väitöstudium, *Tervetuloa töihin? Ammattiliittojen strategiat ja työperäinen maahanmuutto*, tarkastelee Rakennusliiton ja PAMin monopolivista suhdetta maahanmuuttoon.

Tutkija **Rolle Alhon** mukaan aiemmat tutkimukset ovat painottaneet ammattiliittojen pyrkimystä torjua työperäistä maahanmuuttoa, jolloin ammattiliittojen toimet maahanmuuttajien työmarkkina-aseman turvaamiseksi ovat jääneet huomiomatta.

– Ilman liittojen toimintaa maahanmuuttajien työehtoihin liittyvät ongelmat olisivat nykyistä suurempia. Jotkut tutkimusta varten haastatellut maahanmuuttajat olivat esimerkiksi saaneet ammattiliiton apua maksamattomien palkkojen perimisessä, Alho sanoo.

Tutkijan mukaan sekä PAM että Rakennusliitto vaativatkin valtiolta nykyistä vahvempia toimia maahanmuuttajien työehtojen turvaamiseksi, sillä maahanmuuttajien työehtojen valvominen ja suoja-

minen vaati liitoilta resursseja. Ammattiliittojen intressissä ei myöskään ole, että syntyperäisen väestön ja maahanmuuttajien työehdot eriytyvät.

Liitot torjuvat ja auttavat

Maahanmuutto on Rakennusliitolle ja PAMille ristiriitainen kysymys. Yhtäältä ne pyrkivät saamaan maahanmuuttajat ammattiliittojen jäseniksi sekä turvaamaan maahanmuuttajien työehtoja. Toisaalta molemmat liitot pyrkivät SAK:n kanssa torjumaan työperäistä maahanmuuttoa: ne puolustavat aktiivisesti nykyisiä EU- ja Eta-alueen ulkopuolelta suuntautuvan työperäisen maahanmuuton rajoituksia vedoten Suomen korkeaan työttömyysasteeseen sekä maahanmuuttajien työehtoihin liittyviin ongelmiin.

Ammattiliittojen kysymyksenä on taata, että maahanmuuttajat eivät tee heikommin työehtoin samoja työtehtäviä kuin syntyperäinen väestö. Sekä PAM että Rakennusliitto tiedottavat suomalaisista työehtosopimuksista ja ammattiliittojen jäse-

nydestä yleisimmillä maahanmuuttajakielillä.

– Tämä on ammattiliittojen tulevaisuudennäköymien kannalta tärkeää, sillä niiden intressissä ei ole, että syntyperäisen väestön ja maahanmuuttajien työehdot eriytyvät. Tutkimusta varten haastatellut rakennus- ja palvelualoilla työskentelevät maahanmuuttajat kokivat, että maahanmuuttajien neuvotteluasema suhteessa työnantajaan on heikompi kuin syntyperäisellä väestöllä, Alho sanoo.

Hän kertoo, että maahanmuuttajien mukaan ammattiliitoilla on tärkeä rooli heidän työehtojensa turvaajina. Toisaalta he painottivat, että maahanmuuttajien tietämys ammattiliittojen roolista Suomessa on usein hyvin puutteellista.

Maahanmuuttajat liittyvät liittoihin

– Molemmissa liitoissa maahanmuuttajajäsenten määrä on noussut suhteellisen nopeasti viimeisen vuosikymmenen aikana, Alho kertoo.

Rakennusliitto on PAMia hankalamassa tilanteessa jäsenhankinnan

suhteen, sillä ulkomaalaiset rakennustyöntekijät työskentelevät Suomessa usein tilapäisesti ja eivät sen takia liity ammattiliiton jäseniksi.

– Liittojen strategiat poikkeavat osittain toisistaan: Rakennusliitto on ensimmäisenä suomalaisena ammattiliittona perustanut maahanmuuttajille tarkoitettua ammattiosaston, jonka tarkoituksena on helpottaa maahanmuuttajien osallistumista liiton toimintaan sekä nostaa esiin maahanmuuttajien kohtaamia erityisongelmia. PAM sen sijaan katsoo, että tällainen erityisjärjestely eriyttäisi maahanmuuttajat muusta jäsenistöstä liiton sisällä, Alho sanoo.

– Maahanmuuttajien suhtautuminen ammattiliittoihin oli käytännönläheinen: ammattiliittojen jäseniksi liityttiin silloin kuin jäsenyyden katsottiin tarjoavan konkreettista hyötyä.

Tutkimusaineisto koostuu 78 laadullisesta tutkimushaastattelusta, ammattiliittojen tilaisuuksista kerätystä aineistosta sekä liittojen ja työnantajajärjestöjen julkisista kannanotoista. ■

Siikarannasta luovuttu

Siikaranta on siirtynyt uusiin käsiin **Sperjantaina**, 9.10.2015 tehdyllä kaupalla. Liiton hallitus keskusteli asiasta viime kokouksessaan ja päätti osaltaan yksimielisesti myyntivaltuuksista. Myyntiin päädyttiin, koska hallitus ei katsonut liitolla olevan mahdollisuuksia toteuttaa Siikarannassa investointeja ja muutoksia, jotka olisivat nostaneet toiminnan liiton kannalta kokonaistaloudelliseksi.

Kauppahintaa ei molemminpuolisen sopimuksen mukaan julkisteta.

Kaupassa Siikarannan kiinteistöt

– mukaan lukien liiton henkilökunnan lomakäytössä ollut Mäntyniemi – ja RL-Loma Oy siirtyivät ostajalle, joka jatkaa alueella hotelli- ja ravintolatoimintaa. Ostajan kanssa on sovittu, että Rakennusliitto vuokraa toistaiseksi Rakennusalan työvälimeuseon tarvitseman tilan. Museon säilyttämiseksi pyritään löytämään pysyvämpi ratkaisu yhdessä työväenmuseo Verstaan kanssa.

Myyjän ja ostajan edustajat ovat pitäneet Siikarannan henkilökunnalle tiedotustilaisuuden kaupasta ja toi-

minnan jatkumisesta viime perjantaina. Kaupan yhteydessä on sovittu, että Siikarannan hotelli- ja ravintolatoiminnasta vastaavan RL-Loman henkilökunta jatkaa omistajavaihdoksesta huolimatta töitään vanhoina työntekijöinä. ■

Siikaranta on toiminut pitkään monenlaisten liiton tapahtumien näyttämönä. Vanhenevan rakennuksen korjaukset olisivat kuitenkin rasittaneet kohtuuttomasti taloutta.

Tapio Jääskeläinen.

Mieskuntoa!

Suomen Sydänliitto ja Diabetesliitto aikovat panna sydänsairauksista ja diabeteksestä kärsivät työikäiset miehet kuntoon. Liitot aloittavat tammikuussa 2016 Mieskuntoa-pilotti-projektin, jonka tarkoituksena on ylläpitää työkykyä sairaudesta huolimatta ja näin pidentää työuran pituutta. Kurssi järjestetään RAY:n tuella, ja se on osallistujille maksuton.

– Kurssille hakijoilla pitää olla diagnosoitu sepelvaltimotauti ja/tai II-tyyppin diabetes, sairaanhoitaja **Raila Manninen** Sydänliitosta kertoo.

Mannisen mukaan erilaiset sydänsairaudet ja diabetes alkavat olla tavallisia yhä nuoremmilla ja nuoremmilla suomalaisilla. Ilmiö kulkee käsi kädessä lisääntyneen ylipainon kanssa. Pelkästään siitä, että on miessukupuolen edustaja, napsahtaa yksi riskipiste lisää.

– Myös pitkään jatkunut, voimakas stressi, joka usein liittyy työelämään, löytyy sydänsairauksien riskitekijöiden joukosta, Manninen sanoo.

Sydäntutkimussäätiön mukaan vakavaa infarktia sairastavien potilaiden määrä lisääntyy HYKSissä kahdeksan prosentin vuosivauhdilla, ja muita sydänsairauksia sairastavien määrä lähes samaan tahtiin. Sydänongelmien odotetaan edelleen lisääntyvän väestön ikääntyessä.

– Ongelmana on myös se, että

elämäntapoja ei muuteta taudin toteamisen jälkeenkään. Saatetaan käydä pallolaajennuksessa ja palata vanhoihin elämäntapoihin, Manninen kertoo.

Kurssia vetävät sydänsairauksiin ja diabetekseen perehtyneet sairaanhoitajat, Raila Manninen ja **Kati Hannukainen**. Lisäksi kurssilla on mukana muun muassa sisätautien erikoislääkäri, jalkojenhoitaja ja fysioterapeutti.

– Ideana on saada ihmiset itse motivoitumaan muuttamaan elämäntapojaan, Manninen muistuttaa.

Kurssi kokoontuu kahdeksan kertaa sekä kaksi seurantakertaa.

Miehet mukaan

Kurssille valitaan maksimissaan 16 osallistujaa ja kurssi alkaa tammikuussa 2016. Ainoina vaatimuksina ovat diagnosoitu sairaus ja miessukupuoli. ■

Hakemus on lähetettävä 9.12.2015 mennessä. Valinnoista ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

Uudenmaan sydänpiiri/
Raila Manninen
Oltermannintie 8, 00620 Helsinki

tai raila.manninen@sydanliitto.fi
Kurssihakemuksen (SSL)
voi tulostaa osoitteesta
www.sydan.fi/mieskuntoa.

Epoksi ja asbesti rakentajien riesana

Työperäisten sairauksien rekisterissä näkyy, että ammattitautien väheneminen on pysähtynyt.

Työterveyslaitoksen tuoreiden tietojen mukaan yleisimmät ammattitaudit ja ammattitautiepäilyt ovat meluvammat, ihotaudit, hengitystieallergiat, asbestisairaudet ja rasitus-sairaudet.

Rakentaja-lehti kertoi viime numerossaan erityisesti epoksisairauksien noususta viime vuosina. Epoksimikaalit, joita käytetään muun muassa putkistojen saneerauksessa, ovat ammattitaudiksi vahvistettujen allergisten kosketusihottumien suurin aiheuttajaryhmä. Tämä käy ilmi Työterveyslaitoksen Työperäisten sairauksien rekisteristä, johon kirjattiin vuodelta 2013 yhteensä 4 602 ammattitautia tai ammattitautiepäilyä eli 18,7 tapausta 10 000 työllistä työntekijää kohden. Vuonna 2012 vastaava luku oli 4 404. Viime vuosien lukumäärien lasku näyttää nyt pysähtyneen.

Vuosina 2009–2013 Työperäisten sairauksien rekisteriin ilmoitettujen epoksi-ihottumatapausten joukossa yleisiä ammatteja olivat putkiasentaja sekä maalarit ja pinnoittajat. Epoksimikaalien aiheuttamassa allergiassa on tavallista, että työntekijät ovat nuoria ja saavat oireita jo muutamana kuukauden työnteon jälkeen.

Yleisimpiä vahvistettuja ammat-

titauteja olivat meluvammat, joita oli 520 tapausta. Näistä naisille kirjattiin vain 15 tapausta, miehillä meluvammoja esiintyy yli kymmenkertainen määrä naisiin verrattuna. Kaikkiaan tutkittiin 1 040 henkilöä meluvammaepäilyn vuoksi.

Asbestin aiheuttamaksi ammattitaudiksi vahvistui 533 tutkituista 721 tapauksesta. Tavallisin asbestin aiheuttama sairaus oli keuhkopussin kiinnikkeet ja paksuuntumat, 418 tapausta. Asbestoosia (asbestipölykeuhkoja) varmistettiin 30 ja asbestin aiheuttamaksi todettuja syöpiä 82. Vain 25 kaikista vahvistetuista asbestisairauksista todettiin naisilla.

Hengitystieallergioita kirjattiin 874 tapausta. Ammattitaudeiksi näistä vahvistettiin 131. Astmoja näistä vahvistetuista hengitystieallergioista oli 63, allergisia nuhia 44 ja allergisia alveoliitteja (homepölykeuhkoja) 23. Hengitystieallergioiden yleisimmät aiheuttajat olivat homesienet, eri kemialliset tekijät sekä eläinten epiteeli, karvat tai eritteet, jauhot, viljat ja rehut.

Rasitus-sairauksia kirjattiin 461, joista 212 vahvistettiin ammattitaudiksi. Yleisin rasitus-sairaus oli olkaluun sivunastan tulehdus, joka muodosti lähes puolet tapauksista. Naisten osuus kaikista rasitus-sairauksista oli 34 prosenttia. ■

Ainutlaatuinen tilaisuus

ASLAK-KUNTOUTUS RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖILLE

Karjalohjan Päiväkumpu Oy järjestää yhteistyössä Kelan kanssa ASLAK-kuntoutusta Rakennusalan työntekijöille.

Ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus ASLAK on varhaiskuntoutusta, joka on tarkoitettu henkilöille, joilla työ- ja toimintakyvyn riskit ovat selvästi todettavissa.

Kuntoutukseen hakeutuva on motivoitunut etsimään keinoja oman työkykynsä hallintaan. ASLAK-kurssin aikana tehdään yhteistyötä kuntoutujien työpaikan ja työterveyshuollon kanssa. Kuntoutuksen tavoitteena on kuntoutujan työ- ja toimintakyvyn ylläpitäminen ja parantaminen.

Kelan Etelä-Suomen alueen Rakennusalan työntekijöille suunnatut ASLAK-kurssit:

RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN ASLAK-KURSSI, KURSSINRO. 58092

I-jakso:	23.11. – 27.11.2015	5 vrk
II-jakso:	25.01. – 29.01.2016	5 vrk
III-jakso:	11.04. – 15.04.2016	5 vrk
IV-jakso:	24.10. – 28.10.2016	5 vrk

RAKENNUSALAN TYÖNTEKIJÖIDEN ASLAK-KURSSI, KURSSINRO. 58123

I-jakso:	14.12. – 18.12.2015	5 vrk
II-jakso:	14.03. – 18.03.2016	5 vrk
III-jakso:	10.10. – 15.10.2016	5 vrk
IV-jakso:	12.12. – 16.12.2016	5 vrk

HAKUOHJEET:

Kuntoutushakemuksen (Kelan lomake KU 132) liitteeksi tarvitaan lääkärin laatima B-todistus terveydentilasta. Hakemus liitteineen toimitetaan hakijan asuinpaikan Kelan toimistoon. Kuntoutuspaikat täytetään valintakriteerit täyttävien hakemusten kesken tulojärjestyksessä.

Kuntoutuksen ajalta kuntoutujalle maksetaan Kelan kuntoutusrahaa. Jos työnantajasi maksaa palkkasi kuntoutuksen ajalta, maksetaan Kelan kuntoutusraha työnantajalle.

LISÄTIEDOT:

Kuntoutuspäällikkö Minna Huikuri
p. 046 850 8209, 030 608 4298
s-posti: minna.huikuri@paivakumpu.fi

**Vielä ehtii,
hae pian!**

KYLPYLÄ HOTELLI
Päiväkumpu

Ylhäntie 1, 09120 Karjalohja,
www.paivakumpu.fi

Mielenilmaus keräsi väkeä syyskuussa

Teksti ja kuvat: Maija Ulmanen

ARVIOLTA 300 000 palkansaajaa eri puolella Suomea osallistui perjantaina 18.9. pidettyyn mielenilmaukseen. Työseisauksella vastustettiin hallituksen suunnittelemaa heikentää työehtoja.

Helsingin Rautientorilla pidettyyn päätapahtumaan oli poliisin arvion mukaan tullut reilu 30 000 kansalaista. Myös rakentajia oli mielenilmauksessa sankoin joukoin. ■

Yhdessä hyvä tulee

Matti Harjuniemi

Kuuluisa hanke alentaa viidellä prosentilla yksikkötyökustannuksia pyöräytti alkusyksystä koko työmarkkinakentän mielenkiintoiseen ja huolestuttavaan liikkeeseen. Varmaa on vain, että ”nähtäväksi jää”.

EK:n ja maan hallituksen tahto vaikuttaa tällä hetkellä olevan se, että nyt on työehtosopimusten kustannusvaikutuksista leikattava tarkalleen viisi prosenttia pakottavalla lainsäädännöllä. Se tapahtuu lähinnä lomarahoja, arkipyhiä ja sairausajan palkkaa leikkaamalla. Työnantajan sivukuluja alennettaisiin niin ikään. Sen jälkeen sitten karsitaan työttömyysturvaa, vapautetaan edelleen paikallista sopimista sekä helpotetaan määräaikaisten työsopimusten tekoa. Putkeen tulisi myös koeajan pidentäminen.

Tämän toimenpidesarjan jälkeen EK haluaa liittokohtaisen neuvottelukierroksen, jossa kukin ala tekisi ultramaltillisen palkkaratkaisun. Maan hallitus tuntuu miettivän samoin. Malli haetaan Ruotsista, jossa teollisuus määrittää palkankorotusvaran.

Kolmas askel olisi sitten kaivaa tuottavuutta yritystasolta. Tämän vaiheen askelmerkit ovat vielä kateissa, mutta niin kuuluneekin olla. Yrityksissä on luonnollisesti erilaisia tapoja tehdä töitä fiksummin, tuottavammin.

Oma keskusjärjestömme SAK ei hyväksy tätä mallia, jossa asiat ratkotaan erikseen. SAK haluaa paketin, mikä tietenkin onkin palkansaajien kannalta järkevää. Jos suostutaan matalaan palkkalinjaan ja uuteen tapaan määrittää se, täytyy nähdä myös, mitä tapahtuu muille jäsenistön kannalta keskeisille asioille. SAK on erittäin huolissaan työttömyysturvasta ja paikallisen sopimisen lisäämisestä, joka kokemuksen mukaan tarkoittaa helposti sanelun lisäämistä työpaikoilla.

SAK edellyttää niin ikään, että työehtosopimuksia kuohivat pakkolait vedetään pois eduskunnasta, jossa ne tosin ovat epävarmalla pohjalta muutenkin. Sopimusoikeus on nimittäin keskeinen osa perustuslain turvaamaa yhdistymisvapautta ja kansainvälisiä sitoumuksia. Niinpä hallitukseen ei halunne viedä eteenpäin pakkolakeja, jotka ovat vielä erittäin vaikeita kirjoittaa. Poliit-

tin tukikin näyttää vähenevän hankkeelta. Lähtihän perussuomalaisten kannatuksesta valtava osuus kuukaudessa. Ooppera ei ole ohi ennen kuin komea nainen on laulanut, sanotaan.

SAK esitti myös, että palkansaajat voivat ottaa lisää kuormaa työttömyysvakuutusmaksusta. Tällä liikkeellä olisi työnantajien taakkaa kevennetty prosentilla. Lahja ei kelvannut EK:lle, joka ilmeisesti haluaa pitää työnantajilla suuremman mak-suosuuden myötä vallan myös työttömyysvakuutusrahastossa. Työttömyysturvan rahoitus on meille erittäin tärkeä asia. Onhan talouspolitiikka lisännyt huimasti työttömyysmenoja, jotka on rahoitettava.

Työttömyysturvaan haetaan 200 miljoonan leikkausta. SAK ei ole leikkausta kuitannut. Toisaalta työnantajajärjestöille tämä ei tunnu riittävän. Luultavasti leikkaus tehdään työttömyysturvan kestoa lyhentämällä ja viiden päivän omavastuu-aikaa pidentämällä. Palkansaajajärjestöt ovat varsin yksituumaisina mukana leikkausta valmisteleavassa sosiaali- ja terveysministeriön työryhmässä. Vaikka leikkaus ei meille käy, on oltava katsomassa, ettei aivan hölmöjä ratkaisuja tehdä. Vääntötilanne on auennut myös työllistämispolitiikasta. Kiristyspolitiikka synnyttää pitkäaikais-työttömyyttä, jota ammattiyhdistysliikkeen on tie-

tenkin yritettävä suitsia. Muun muassa työllistämisseteli on mietinnöissä mukana.

Paikallisen sopimisen laajentaminen Suomen Yrittäjien mallilla olisi kohtalokasta ainakin suomalaiselle rakennustyölle. Malli antaisi mahdollisuuden alittaa työehtosopimusten tasoa laillisesti yrityksissä. Asia koskee myös muita aloja, joten SAK:lle kysymys on ääritärkeä. Paikallista sopimista on edistettävä muuten kuin tessejä alittamalla.

Luontevin kohta sopia muutosten kokonaisuudesta, palkkalinjasta ja pakkolakien keskeyttämisestä on ensi vuoden lopun työehtoneuvottelut. Silloin neuvotteluissa on myös vääntöä, koska käytännössä kaikki tessit ovat reilun vuoden kulluttua auki. Taitaakin käydä niin, että tilanne muuttuu vielä useaan kertaan ja pilli viheltää pannun paineen voimasta vuoden kuluttua.

Tekeillä on siis merkittäviä muutoksia, joiden sisältö pahimmillaan heikentää rajulla tavalla palkansaajien asemaa. Rakennusliiton hallitus, hyväksyessään viime kokouksessaan työllisyys- ja kasvusopimuksen tasoisen kolmannen vuoden palkkaratkaisun, totesi nyt tarvittavan yhtenäistä SAK:ta. Tässä tilanteessa ammattiyhdistysliikkeen yksituumaisuus ei ole tyhjä fraasi, vaan velvollisuus. ■

Tessi lentää Karhulta toiselle.

Katsotaanpas papereita

Rakennusliiton ulkomaalaistiimi kiersi pääkaupunkiseudun työmailla.

Johanna Hellsten

Rakentaja hyppäsi mukaan Rakennusliiton toimitsijoista muodostuvan ulkomaalaistiimin kierrokselle pääkaupunkiseudun työmailla. Pääkaupunkiseudun rakennustyömailla on huomattavan paljon ulkomaalaisia työntekijöitä.

Rakennusliiton ulkomaalaistiimi koostuu eri puolilla Suomea työskentelevistä toimitsijoista, joiden tehtäviin kuuluu muun ohella pitää silmät auki työmailla ulkomaisen työvoiman osalta; reilu peli, jossa kaikki saavat oikeaa palkkaa ja työehtosopimuksia noudatetaan.

Silloin tällöin tiimi kokoontuu yhteisiin ”työmaa-iskuihin”. Näissä iskuissa ulkomaalaistiimi kiertää työmaita keskittyen erityisesti ulkomaalaisiin työntekijöihin liittyviin asioihin. Pääkaupunkiseudun kierroksella tiimi jakaantui kahtia ja hajaantui työnantajien kiusaksi pitkin työmaita.

Tyypillisiä ongelmia

Minkälaisiin asioihin näillä kierroksilla törmätään?

– Ensimmäinen ongelma on työntekijöiden kielitaito. Monesti

ulkomaalaiset työntekijät työmailla eivät puhu edes englantia. Tai porukasta ehkä yksi puhuu sitä auttavasti. Kommunikaatio voi siis olla hankalaa, Rakennusliiton Turun aluepäällikkö **Jouni Ruotsalainen** kertoo.

Ruotsalaisen mukaan hyvin yleistä on myös se, että ulkomaalaisten työntekijöiden työskentelyolosuhteet eivät vastaa Suomessa vaadittavaa tasoa.

– Tyydytään huonompiin sosiaalituloihin, työvaatteita ei välttämättä ole ollenkaan ja henkilösuojuimissa on puutteita. Jos ulkomainen työntekijä tulee Suomeen maasta, jossa näihin asioihin ei ole kiinnitetty samalla tavalla huomiota, hän ei osaa välttämättä vaatia parempaa, Ruotsalainen jatkaa.

Asia, johon toimitsijat törmäävät jatkuvasti, on se, ettei palkkataso vastaa työtehtäviä.

– Lähes kaikki ulkomaalaiset työntekijät ovat talonrakennustyömailla 2-palkkaluokalla, vaikka he tekevät 4–5-palkkaluokan eli ammattimiesten töitä. Lisäksi moni on täällä keikkaluonteisesti 6–8 kuukauden ajan, eikä palkassa ole huomioitu lomarahoja, Ruotsalainen sanoo.

Telineasentaja Zenel Hajdar on asunut Suomessa kahdeksan vuotta. Oikea palkkataso on jo tuttu miehelle.

Joonas Karhu liittyi lennosta Rakennusliittoon.

Tomas Hulttarin on alunperin kotoisin Virosta, mutta asunut Suomessa jo yli kaksikymmentä vuotta. Työmaan yhteismies perehdyttää kaikki toimistotyömaan työntekijät.

Tuttuja miehiä

Consti Oy:n julkisivutyömaalla Helsingin Meilahdessa on heti työmaakopin ovella vastassa tuttu mies; Rakennusliiton osasto 601:n puheenjohtaja, muurari **Esko Karhu**. Koska työmaalla ei vielä ollut työsuojeluvaltuutettua, tehtiin Karhusta samalla käynnillä työmaan yhteismies.

Karhun poika, **Joonas Karhu** löytyi samalta työmaalta. Joonas Karhu oli työskennellyt Tervakosken paperitehtaalla ja oli vielä Paperiliiton jäsen. Jäsenyyden vaihto Rakennusliittoon kävi joutuisasti toimistojoiden hellässä huomassa.

– Minä olin jo kerran saanut puhuttua pojan pois rakennusalalta, mutta perkele, se tuli takaisin, isä kommentoi naureskellen.

– Niin, olin ennen Tervakoskea viitisen vuotta rakennuksilla töissä. Nyt teen täällä muurarin apumiehen hommia, Joonas Karhu sanoo.

Constin työmaalla oli tällä hetkellä pääosin kotimaista väkeä. Constin omia miehiä oli viisi. Vanhan asuinkerrostalon koko julkisivu tehdään uusiksi; puretaan vanha tiiliverhoilu, lyödään eristeet väliin ja muurataan koko julkisivu uudelleen.

Telineasennuksia oli tekemässä nelihenkinen porukka kosovolaisia, kaikki jo Rakennusliiton jäseniä. Toimitsijan esitellessä, mitä miehille tessin mukaan kuuluisi maksaa, eivät summat aiheuttaneet hämmennystä jo kahdeksan vuotta Suomessa työskennelleessä **Zenel Hajdarissa**.

Rakennusliiton toimitsijat tarkistavat kaikilta ulkomaalaisilta työntekijöiltä verokortit. Työmaan työntekijäluettelot saatiin odottelun jälkeen vastaavalta mestarilta. Myös henkilökorttien esilläpidosta huomautettiin.

Työmaasihteeri helpottaa paperihommia

Toinen reitillämme oleva työmaa oli NCC:n toimistoprojekti, myöskin

Meilahdessa. Heti löytyi ensimmäinen ”ulkomaalainen” jo ovelta vastaanottamassa meidät, eli työmaan yhteismies ja työsuojeluvaltuutettu, jo 25 vuotta Suomessa asunut virolaissyntyinen **Tomas Hulttarin**. Mies on ehtinyt työskennellä jo Peabillakin 18 vuotta.

Toimistotyömaa on jaettu neljään osaan ja Peab Rakennus rakentaa ensimmäistä taloa.

– Tähän on tulossa neljä isoa toimistotaloa. Toivon, että Peab saisi rakentaa myös ne seuraavat kolme. Olisin mielelläni täällä seuraavat viisi vuotta, Hulttarin kertoo.

Työmaan kokonaisvahvuus on tällä hetkellä 60 henkeä ja Peabin omia miehiä siellä työskentelee viisi. Loput ovat aliurakoitsijoiden pal-

veluksessa. Työmaalla on tällä hetkellä kaksi sellaista ulkomaista yritystä, joilla täytyy olla lain vaatima Suomen toimipaikka.

Toimistolla Rakennusliiton toimitsijat syynäivät työmaan työntekijäluetteloita, joita on monta mapillista, hyvässä järjestyksessä. Järjestyksestä on huolehtinut nykyään melko harvinainen työmaasihteeri. Työmaan vastaava mestari kertoo, että työmaasihteeri on aivan korvaamaton työntekijä ja hän on yrittänyt huolehtia, että hänen työmaallaan sellainen olisi aina.

Jokaisesta työmaan työntelijästä on perehdyttämistiedot papereissa. Perehdytys on työmaan yhteismiehen vastuulla. Käytäntö, jonka soisi olevan arkipäivää jokaisella työ-

maalla. Hulttarinin venäjän- ja virokielentaidoista on myös valtava apu ulkomaalaisten työntekijöiden osalta.

Toimitsijat ohjeistavat Hulttarinia lisäämään perehdytysvaiheessa yhden olennaisen kysymyksen kaikille aliurakoitsijoiden ulkomaisille työntekijöille; tiedätkö sinä, kuka sinun palkkasi maksaa?

– Siinä perehdytystilanteessa olisi vaikka miten paljon kysyttävää, mutta ihan kaikkea ei muista aina, Hulttarin pohtii.

Meidän reitillemme osui isojen toimijoiden työmaita, joissa yleensä ovat paperit kunnossa ja pääosin tiedetään, kuka työmaalla työskentelee. Ongelmat nousevat useimmiten esiin pienemmiltä työmailta. ■

Aika törkeää

USEIN ongelmallisimpia työmaita eivät ole ne suuret, tunnettujen rakennusalan yritysten työmaat vaan pienet työmaat, joista ei ole ilmoitettu juuri mihinkään. Sellaiselle osuimme toimitsijoiden kanssa sattumalta, kun toiselle työmaalle mennessämme näimme miehen maalaavan seinää. Hän oli noin kymmenen metrin korkeudella henkilönostimessa ilman kypärää ja valjaita.

Ei siinä muuta kuin työmaan ovesta sisään. City-Varastot Oy remontoi ilmeisesti itselleen tiloja ja ainakin työsuojelullisesta näkökulmasta työmaa ei näyttänyt kovin hyvältä. Tupsahdimme keskelle sotkua, jossa erilaisten varastohyllyjen sekaan oli nostettu kaksi sohvia, joilla työmiehet söivät lounastaan.

Vastaavaa mestaria ei löytynyt mistään, ja työmaakylttiin merkitty puhelinnumero ei toiminut. Kvv-vastaava sentään löytyi ja toimitsijat yrittivät kysellä häneltä, onko tällainen sosiaalitala, suojavarusteiden puuttuminen ja myöskin huomiovaatteiden puuttuminen työntekijöiltä ihan ok. Kommenttina oli: ”On meillä oikeat sosiaalitalat tuolla kolmannessa kerroksessa, mutta ei me voida ihmisiä sinne pakottaa menemään.”

Kuvasta näette, minkälaiset ne viralliset sosiaalitalat kolmannessa kerroksessa olivat. Perästä kuuluu.

SAK:n maahanmuuttopoliittinen työryhmä järjesti lokakuun alussa Helsingissä luottamusmielille ja ammattiliittojen työntekijöille koulutustilaisuuden, joka käsitteli ulkomaalaisten työntekoa Suomessa ja sitä, kuinka työvoiman maahanmuuttoa pystyttäisiin harmonisoimaan.

Ulkomaalaisten työnteko Suomessa

Asbesti Edelleen tappaja

Joka vuosi asbesti tappaa noin 100.000 ihmistä – myös tulevana vuosikymmeninä.

Eurooppa on kieltänyt asbestin, mutta sitä on vielä miljoonia tonneja, ja se on poistettava turvallisesti!

Asbestia esiintyy kaikkialla – julkisissa ja yksityisissä rakennuksissa, laivoissa tai yleisissä kulkuneuvoissa.

Kaikkien asbestilähteiden turvallisen poistamisen tulee olla prioriteettiasemassa Euroopassa.

Euroopan on toimittava – nyt! Älkäämme siirtäkö asbestiongelmaa lastenlapsillemme!

European Federation
of Building
and Woodworkers

Maija Ulmanen

Suurimmalla osalla suomalaista on työkaverina maahanmuuttaja. Ristiriidat ja konfliktitilanteet vältetään, kun ongelmista puhutaan avoimesti ja niihin haetaan yhdessä ratkaisuja, sanoo SAK:n maahanmuuttoasioiden asiantuntija **Eve Kyntäjä**, joka avasi ulkomaalaisten työnteko Suomessa -koulutustilaisuuden

Kyntäjän mukaan maahanmuuttajien kotoutumisessa nopea työllistyminen on ensisijaisen tärkeää. Työpaikalla kuuluu perehdyttää työntekijä asiallisesti niin työtehtäviin kuin työpaikan yhteisiin pelisääntöihin.

– Luottamusmiesten ja muiden työntekijöiden pitää ottaa rohkeasti kontaktia ja kertoa suomalaisen työelämän pelisäännöistä ja ammattiliiton jäsenyyden eduista, Kyntäjä sanoo.

Maahanmuuttoasioiden asiantuntija muistuttaa, että maahanmuuttajien työllistyminen on kantasuomalaisia vaikeampaa. Työnsaantia voivat vaikeuttaa puutteellinen kielitaito ja hankaluus todistaa oma ammattitaito. Unohtamatta työnantajien ennakkoluuloja, mikä on todistettu monissa tutkimuksissa.

– On valitettavaa, että on paljon työnantajia, jotka käyttävät ulkomaalaisten työntekijöiden tietämättömyyttä hyväksi. Usein tulee vastaan tapauksia, jossa ulkomaalaisille työntekijöille ei makseta työehtosopimukseen kuuluvia lisiä.

Kyntäjä muistuttaa, että maahanmuuttajia työskentelee jo monilla aloilla. Esimerkiksi siivouspalveluissa joka neljäs työntekijä on ulko-

maalaistaustainen. Maahanmuuttajia työskentelee paljon myös bussikuskeina, ravintoloissa, rakennuksilla ja lähihoitajina.

SAK:n tilaisuudessa puhunut hallintoneuvos **Olli Sorainen** pureutui ulkomaalaisten työtökoon Suomessa. Hän nosti esille esityksessään muun muassa hallituksen kärkihanketoimenpiteen – työntekijöiden oleskelulupamenettelyn sujuvoittamisen. Hallintoneuvos peräänkuulutti kansainvälisen työvälityspalvelun, Euresin, laajentumista. Laajentuminen pitäisi sisällään: lähimmäkoulutuksen, työyhteisön monikulttuurikoulutuksen ja ammattitaidon testauksen. Tulevaa Eureshanketta hallinnoi Pohjois-Karjalan ELY-keskus.

Sorainen nosti esille esityksessään huolen, siitä, kuinka yhdenvertaisuus maassamme on parantunut, mutta maahanmuutto työperusteisesti laahaa edelleen perässä.

Ulkomaalaisten työnteko Suomessa -seminaarissa puhujina olivat hallintoneuvos Soraisen lisäksi SAK:n lakimies **Anu-Tuija Lehto**, joka luennoi yhdenvertaisuuslaista. STM:n vakuutusosaston johtajan, **Essi Rentolan** teemana oli ulkomaalaisten työntekijöiden oikeus sosiaaliturvaan. Kulttuurienvälisestä viestinnästä puhuivat Työväen Sivistysliiton kouluttaja **Päivi Vartiainen-Ora** ja Stadin aikuisopiston **Olga Silfver**. Koulutuspäivä päättyi Alin ja Husun stand up-esitykseen.

Seminaariin osallistui noin 80 SAK:n jäsenliittojen työntekijää ja luottamusmiestä. Rakennusliiton toimijoita oli runsaslukuisesti mukana tilaisuudessa. ■

Maija Urmanen

Tere tulemast, Urmet Aru!

Johanna Hellsten

Soome Ehitusliidu Uusimaa büroos kuulda- se edaspidi rohkem eesti keelt. Oktoobri alguses tööd alustanud uus korraldaja, Eesti päritolu **Urmet Aru** tunneb end töökaaslaste hulgas nagu kala vees.

– Tulin Soome 11 aastat tagasi. Olin algul Eesti rendiettevõttes, tegin värvimis- ja viimistlustöid, räägib Aru oma lugu.

2008. aastal palgati ta Sävyrakenne Oy teenistusse. Seal jutustas usaldusmees talle Ehitusliidust ja soovitas liiduga ühineda.

– Astusin siis kohe liitu. Algul ei tegutsenud ma liidus aktiivselt, kuid 2008–2009 hakkasin osalema osakonna 007 töös. Viimasel aastal olin

seal juhataja asetäitja ja kaks aastat olen olnud juhatusel liige.

Osakond 007 on liidu rahvusvaheline osakond. Osakond on suur ja selle tegevus aktiivne. Korraldatakse koolitusi mitmesugustel teemadel, näiteks Soome töölepingutest ja pensionisüsteemist, advendipühade tähistamisest ja laevareisidest.

– Mida värske abijõud oma töölt liidus ootab?

– Loodan, et saan uute tööülesannetega hakkama. Tahan, et eestlased tuleksid minuga rääkima, kui töösuhetes on ebaselgusi või tekib probleeme, ütleb Aru.

Aru pääses koos kogenumate asjameestega ehitusobjektile juba teisel tööpäeval. Lahtis paikneval objektil kohtus ta vahetult karmi tegelikkusega.

– Olime objektil, kus töötasid eestivene töölised. Ühtki meistrit ega töödejuhatajat ei olnud kohal. Mehed tegid katsetöid ilma piireteta ja mingitegi isiklike kaitsevahenditeta. Neil ei olnud ka mingit aimu oma palgast. Sain kohe õiget tööd tegema hakata.

Aru jutustab, et temalgi oli algul Soome objektidel raske, sest ta ei osanud siis veel soome keelt.

– Olen ka alati rõhutanud, et soomlased võiksid tööobjektidel rääkida pisut rohkem töölepingutest. Toona, 11 aastat tagasi ei teadnud eestlased Soome töölepingutest midagi. Praegu ehk teatakse paremini, sest eestlasi on riigis rohkem ja sõna levib. Kuid Eesti koolides ei räägita siiski maalrite kollasest töölepingute käsiraamatust mitte midagi, räägib Aru. ■

Tere tulemast, Urmet Aru!

Johanna Hellsten

Rakennusliiton Uudenmaan toimistossa kuuldaan jatkossa enemmän viron kieltä. Loka-kuun alussa työnsä aloittanut uusi toimitsija, virolaissyntyinen **Urmet Aru**, on sujahtanut toimitsijajoukkoon kuin sorsa veteen.

– Tulin Suomeen 11 vuotta sitten. Olin ensin virolaisessa vuokratyrytyksessä tekemässä maalaus- ja tasoitettöitä, Aru kertoo historiastaan.

Vuonna 2008 hänet palkattiin Sävyrakenne Oy:n palvelukseen. Siellä luottamusmiehes tuli kertomaan Rakennusliitosta ja ehdotti, että siihen kannattaisi liittyä.

– Liityin silloin heti liittoon. Aluksi en ollut mitenkään aktiivinen liiton toiminnassa, mutta 2008–2009 lähdin mukaan osasto 007:n toimintaan. Vi-

meisimmän vuoden olin siellä varapuheenjohtajana ja kaksi vuotta olen ollut hallituksen jäsenenä.

Osasto 007 on liiton kansainvälinen osasto. Osasto on iso ja sen toiminta on aktiivista. On koulutusta erilaisista teemoista kuten Suomen testeistä ja eläkejärjestelmästä, pikkujoulun viettoa ja risteilyä.

Mitä tuore vahvistus odottaa työltään liitossa?

– Odotan, että tulen toimeen uuden työn haasteiden kanssa. Toivon, että virolaiset tulisivat puhumaan minulle epäselvyyksistä työsuhteissaan tai jos on jotain ongelmia, Aru sanoo.

Aru pääsi kokeneempien toimitsijoiden mukana työmaalle jo heti toisella työviikollaan. Lahtelaisella työmaalla karu todellisuus tuli välittömästi vastaan.

– Olimme työmaalla, jolla oli virovenäläisiä

työntekijöitä. Yhtäkään vastaavaa mestaria tai työnjohtajaa ei ollut työmaalla paikalla. Miehet tekivät kattotöitä ilman kaiteita ja minkäänlaisia henkilönsuojaimia. He eivät myöskään tienneet palkoista yhtään mitään. Pääsin todella heti oikeisiin töihin.

Aru kertoo, että hänelläkin oli aluksi suomalaisilla työmailla vaikeaa, koska hän ei vielä osannut suomen kieltä.

– Olen myös aina korostanut, että suomalaiset voisivat puhua työpaikoilla vähän enemmän testeistä. Varsinkin silloin 11 vuotta sitten virolaiset eivät tienneet Suomen testeistä mitään. Nykyään ehkä vähän paremmin, koska virolaisia on maassa enemmän ja sana kiirii. Ei siellä Virossa kuitenkaan kouluissa kerrota mitään maalareiden keltaisesta tes-kirjasta, Aru kertoo. ■

KUN TEET TÖITÄ YKSITYISELLE KOTITALOUKSILLE, KÄYTÄ UUTTA PALKKALASKURIA!

Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen Palkkaus.fi-palvelun kanssa palkkalaskurin, jolla voit helposti tehdä palkkalaskelman ja lähettää sen yksityiselle työnantajalle maksettavaksi.

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman itse työnantajalle maksettavaksi Palkkaus.fi-palvelun avulla. Palkkalaskuri ottaa huomioon myös TESin erät ja voit liittää laskelmaan myös kulut ja kilometrikorvaukset.

Palvelu on ilmainen työntekijälle, eikä palvelun käyttö sido tai velvoita mihinkään. Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1.

Rekisteröidy
ilmaiseksi

Palkkaus.fi - palvelulla sinulle jää noin 30 % enemmän verrattuna laskutuspalveluihin tai oman yrityksen kautta tapahtuvaan laskutukseen.

2.

Lähetä laskelma
työnantajalle

Voit tehdä palkkalaskelman valmiiksi itse ja lähettää työnantajalle palvelun kautta. Palkka on helppo maksaa ja kaikki velvoitteet tulevat hoidetuiksi.

3.

Työnantajat
löytävät sinut

Markkinoi ja myy osaamistasi entistä näkyvämmiin Palkkaus-profiililla. Kotitalouksien on helppo löytää sinut!

REKISTERÖIDY JA KÄYTÄ ILMAISEKSI OSOITTEESSA:
WWW.PALKKAUS.FI

Löytyykö viisautta?

Ehdokkaat kilpailivat koulutuslupauksen antajan tittelistä eduskuntavaalien alla. Niin oppositiojohtaja **Juha Sipilä** kuin pääministeri **Alexander Stubb** ottivat selvien opiskelijoiden kanssa ”koulutuksesta ei leikata” -kyllä käsissään. Vappupuheessaan **Sanni Grahn-Laasonen** painotti, ettei koulutuksesta voi enää leikata.

Toukokuun lopulla Sipilän hallitusohjelma julkistettiin ja aiemmat lupaukset heitettiin roskakoriin. Ohjelma sisälsi liki kolmen miljardin leikkaukset koulutukseen vaalikauden aikana. Leikkaukset ulottuvat varhaiskasvatuksesta perusopetukseen, toisen asteen kautta korkeakoulutukseen ja tutkimukseen.

Hallituksen päätökset tarkoittavat, että niin päiväkodeissa kuin perusopetuksessakin ryhmäkoot kasvavat. Yli 65 000 ihmistä pyysi vetoamuksensa hallitusta miettimään asiaa uudelleen. Arvatkaa miettikö? Jos ei hallitusta kiinnosta kansalaisten mielipide, niin vakuuttaisiko talouden nobel-palkittu **James J. Heckman**? Hän on kattavassa poikkitieteellisessä tutkimuksessa osoittanut, että jokainen varhaiskasvatukseen investoitu dollari tulee seitsenkertaisena takaisin yhteiskunnalle. Jos haluaa vahvistaa taloutta ja pienentää tulevaisuuden sosiaalikuluja, kannattaa ehdottomasti satsata varhaiskasvatukseen, tutkimus toteaa.

Opetusministeri Grahn-Laasonen ilmoitti ensitöikseen hallituksen käynnistävän toisen asteen ammatillisen koulutuksen uudistuksen. Toimenpiteet vilisevät sanoja kuten uudistetaan, parannetaan ja kehitetään. Samaan aikaan hallitus aikoo leikata ammatillisesta koulutuksesta vuosittain 250 miljoonaa.

Opiskelijoita edustavalle Sakki ry:lle on jo tullut yhteydenottoja siitä, että opetuksen taso ja lähiopetuksen määrä eivät ole riittäviä. On viikkoja, jolloin opettajan on korvannut monistenippu. Arvioidaan, että jatkossa etenkin yhteisten aineiden, kuten äidinkielen, kielten ja matematiikan lähiopetus vähenee. Opettajien järjestö OAJ pelkää tämän johtavan ammattitaidon rapautumiseen.

Hallitus haluaa lisätä työpaikoilla tapahtuvaa oppimista. Muutos voi olla parhaimmillaan hieno ajatus tai huonosti toteutettuna suuri heikennys. Ristiriitaista on se, että hallitus haluaa lisätä oppisopimuskoulutusta, mutta leikkaa sen rahoitusta.

Rakennusala ei ole jäänyt odottelemaan hallitusten toimia, vaan on painottanut alalle sopivan 2+1 -koulutusmallin. Siinä kaksi vuotta opiskellaan perusasioita ja kolmantena vuonna opitaan työssä. Tärkeää mallin onnistumisessa on se, että oppilas pääsee tekemään opintosuunnitelman mukaisia työtehtäviä ammattimaisessa ohjauksessa. Näin siirtyy tärkeää hiljaista tietoa kokeneelta työntekijältä uusien sukupolvien käyttöön. Pirkanmaalla käynnistyi pilotti, jossa suuri rakennusyhtiö otti ammattikoulu-laisia työskentelemään ammattilaisten ohjauksessa opintojen viimeisen vuoden.

Rakennusliitto on tehnyt useana vuonna kyselyn valmistuville opiskelijajäsenilleen. Niissä on selvinnyt valmistuneiden suurimman ongelman olevan työpaikan löytäminen. Ei ole järkeä kouluttaa nuoria kortistoon. 2+1 -mallissa nuori työntekijä saa suoraan yhteyden työelämään ja pääsee näyttämään kyntensä jo kolmannen vuoden aikana. Työllistyminen helpottuu paljon.

Tieto pilotista leviää jo oppilaitoksissa sekä nuorten keskuudessa. Ensi vuoden paikkoja kysellään jo. Pilotti on hyvä esimerkki niin rakennusalan yrityksille, oppilaitoksille kuin myös valtiovallalle järkevästä koulutuspolusta, jossa kaikki voittavat.

Palataan vielä valmistuviin opiskelijoihin. Toinen nobelipalkittu taloustieteilijä **Joseph Stiglitz** neuvoi äskettäin Suomea elvyttämään taloutta tulevaisuuden rapauttamisen sijaan. Olisi järkevää investoida tutkimukseen ja infrastruktuuriin sekä uusien teollisuusalojen rakentamiseen. Löytyykö hallituksella viisautta rakentaa Suomea? Nuoret haluavat töihin. ■

Juhani Lohikoski
koulutuspäällikkö

Opettajat Sakari Kalliokoski ja Tapani Sauramäki opastavat opiskelija Jani Pölöstä talonrakentamisessa syksyisenä päivänä Lahdessa.

Yksilöllisempää opiskelua ammattikoulussa

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen opinnot ovat uudistuneet. Nyt mahdollistuu eteneminen omaan tahtiin.

Maija Ulmanen

Koulutuskeskus Salpauksen vanhassa talonrakennusalan perustutkinnon opetussuunnitelmassa ensimmäisenä vuonna opiskelijat ovat opiskelleet pelkästään koululla ja tehneet pieniä rakennustöitä. Toisena vuonna he ovat päässeet kokeilemaan taitojaan koulun työmaille ja opiskelu onkin keskittynyt siinä vaiheessa lähestulkoon pelkästään käytännön harjoitteluun.

Lahden kaupunki on aina ollut suojea Salpaukselle ja antanut oppilaiden käyttöön kerrallaan korttelin, jota he ovat päässeet työstämään.

– Sosiaalitulat ja ruokalakontti on voitu sijoittaa korttelin yhteen nurkkaan, jossa ne ovat sitten saaneet olla useamman vuoden paikoillaan. Oppilaat tulevat aamuisin suoraan työmaalle ja myös ruokailu tapahtuu täällä työmaakoululla. Opiskelu tällaisessa ympäristössä on aivan erilaista kuin silloin, jos saisimme vain tontin tai pari kerrallaan. Silloinhan työpäivä alkaisi ja päättyisi koululla

ja ruokailuunkin jouduttaisiin järjestämään kuljetukset koululle. Tämä Lahden kaupungin myötämielinen suhtautuminen on ollut meille tärkeää, opettaja **Tapani Sauramäki** kertoo.

Kolmantena vuonna opiskelijat ovat päässeet työelämänharjoitteluun, jossa he ovat viettäneet melkein kokonaisen vuoden. Tänä syksynä voimaan tullut uusi opetussuunnitelma mahdollistaa sen, että opiskelija voi lähteä jo aiemmin työharjoittelujaksoille, jos se tukee omaa opintopolkua.

– Opiskelija on joko itse etsinyt työpaikan tai sitten me opettajat olemme auttaneet etsinnässä. Niille joilla opiskelussa on ongelmia, saattaa työssäoppimisjakso antaa taas uuden kipinän opiskeluun, Sauramäki toteaa.

Myös toisen vuoden opiskelija **Jani Pölönen**, 21, tietää työelämän ja koulun erilaiset maailmat.

– Työpaikalla et voi lusmuilla. Siellä on pakko tehdä tai saa hyvin äkkiä hatkat. Tuntuu, ettei kaikkia

koulunkäynti oikein kiinnosta, mutta tämä ilmiö on nähtävillä aina. Kaikkia koulu ei vaan nappaa. Itse kun olen jo käynyt lukion ja olen hieman vanhempi kuin suoraan peruskoulusta tulleet, osaan jo ottaa vastuuta omasta elämästäni, Pölönen kertoo.

Suurimmaksi ongelmaksi opettajat kokevat poissaolot ja oppilaiden motivaation.

”Toivottavasti opiskelijat eivät joutuisi kärsimään”

– Vaikka uusi opetussuunnitelma antaakin mahdollisuuden edetä enemmän omaan tahtiin, niin on vaarana, että se joidenkin osalta myös pidentää opiskeluaikojia. Aina on heitä, jotka ovat motivoituneita suorittamaan tutkinnon äkkiä ja hyvin, mutta entä ne opiskelijat, joita ei koulu kiinnosta. Koulu saattaa venyä useita kuukausia, jopa vuosia, opettaja **Sakari Kalliokoski** sanoo.

Myös opiskelijaa itseään ihmettyttää muiden motivaationpuute.

– Minua välillä hätkähdyttää se, miksi kaverit kärsivät koulussa motivaationpuutteesta ja keräävät itselleen turhia poissaoloja. Kun täällä koulussa kerran ollaan, niin miksi ei tehtäisi ja opittaisi? Pitäisi ottaa vastuuta omasta tulevaisuudesta. Itse yritän hakeutua kursseilla sellaisen ihmisen työpariksi, joka haluaa oppia. Jaksaa itsekin silloin paremmin, kun parina on ihminen, joka ei koko ajan valita, ettei kiinnosta, Pölönen kiteyttää.

Pitäisi säästää, mutta minkä kustannuksella?

Samaan aikaan, kun tehdään muutoksia opetussuunnitelmaan, vähennetään resursseja opetuksesta. Hallitusohjelman päätösten seurauksena Koulutuskeskus Salpauksen valtiolta saama opetuksen rahoitus pienee noin kolmekymmentä prosenttia ja Salpauksen pitää säästää vuoden 2018 loppuun mennessä 12 miljoonaa. Tämä tarkoittaa opettajiin kohdistuvan noin sadan henkilötyövuoden vähennystä sekä toimitilojen määrän vähentämistä.

– Siinä kohtaan, kun samaan aikaan vähennetään resursseja, mutta

Pölostä kiinnostaa luoda tulevaisuutensa rakennusalalle.

opetussuunnitelma uudistetaan ja työssäoppimista lisätään, herää kysymys, kuinka tämä kaikki mahdollistetaan? Jos mietitään, että työssäoppimista lisätään, jotta se lisäisi säästöjä, on se nurinkurista. Sillä jos työssäoppiminen toteutettaisiin niin, että se palvelisi paremmin opiskelijaa, se todellisuudessa vaatisi lisää resursseja, opettaja Sauramäki täsmentää.

Opettajilla on aito huoli opetuksesta ja sen tasosta.

Mahdollisuus nopeaan suoriutumiseen

Opintosuunnitelma- ja -pistemuuksella on toki myös hyvät puolensa. Se mahdollistaa sen, että eritasoiset ja eri koulutustaustalla tulevat opiskelijat voivat mahdollisuksiensa mukaan suoriutua koulusta nopeasti.

– Esimerkiksi opiskelija, joka tulee kouluun jo aiemmalla rakennusalan kokemuksella, voi päästä ammattiosaamisen näyttöön aikaisemmin. Hänen ei tarvitse hioa välttämättä perusasioita niin pitkään, kuin sellaisen opiskelijan, jolla ei ole minkäänlaista aikaisempaa kokemusta, Sauramäki kertoo.

Pölönen on saanut ylioppilastut-

kinnostaan hyväksiluettua opintoja, joten hän suorittaa talonrakennuslinjan kahdessa vuodessa. Nuorukainen on ollut tyytyväinen päätöksestään tulla opiskelemaan uuteen kaupunkiin ja kouluun.

– Minulla päättyi juuri kuukauden mittainen betonijakso, jossa olimme Nastolan betonitehtaalla töissä. En voi sanoa kuvailla, kuinka paljon opin tehtaassa työskennellessäni, motivoitunut ja sittemmin lauantaitoihin tehtaaseen jäänyt Pölönen kertoo.

Opiskelija itse antaa kiitosta siitä, että koulunkäynnistä on tehty hieman joustavampaa.

– Ennen oli kolmen vuoden koulu ja se käytiin loppuun ilman suurempia joustoja. Nyt on mielestäni hienoa se, että eri koulutustaustat otetaan huomioon. Tämä opetussuunnitelma mahdollistaa myös sen, että jos on nopea oppija, on mahdollisuus suoriutua koulusta nopeammin.

Opettajat ovat kuitenkin sitä mieltä, että tässä vaiheessa on vielä vaikea sanoa muutoksien tuloksia.

– Kaikista tärkeintä olisi se, että muutokset palvelisivat opiskelijoita, eivätkä he joutuisi kärsimään. ■

Ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän uudistus pähkinänkuoressa

Koulutusjärjestelmän terminologian yhtenäistäminen ja täsmentäminen on ollut tärkeä tavoite ammatillisen koulutuksen uudistuksessa. Terminologian yhtenäistäminen helpottaa tulevaisuudessa opiskelijan jatko-opiskelua.

Ammatillinen tutkinto ja ammatilliset tutkintotyypit on määritelty osaamisperusteiseksi ja työelämälähtöiseksi.

Mittavin muutos on opintoviikkojen tilalle tulleet osaamispisteet ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavissa perustutkinnoissa. Aikaisemmassa tutkintojärjestelmässä oli 120 opintoviikkoa, nyt 180 osaamispistettä. Aikaisempi yksi opintoviikko vastaa nykyisyydelään 1,5 osaamispistettä.

Myös tutkinnon perusteita on pelkistetty: keskitytään osaamiseen ja sen arviointiin

Työssäoppiminen on tulevaisuudessa keskeisessä roolissa hankittaessa ammatillista osaamista.

Tulevaisuudessa on myös tärkeää painottaa liikkuvuutta ja mahdollisuuksia hankkia osaamista ja osaamispisteitä.

Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö

RAKENNUSMITTAUKSEN LINJA 2.11.15–27.5.16

- * Mittausohjelmat mMies (3DWIN)
- * Työmaamittaus
- * Koordinaatistot
- * Mittaus ja kartoitus
- * Työharjoittelu

KOULUTUKSEN HINTA:

860 € (sis. opetuksen, lounaan ja iltapäiväkahvin)

LISÄTIETOJA:

Jan Nordström 040 504 3061
tai jan.nordstrom@kio.fi

ILMOITTAUTUMISET:

kurssit@kio.fi tai p. 09 276 2778

Kotorannantie 49, 05250 Kiljava p 09 276251
www.kiljavanopisto.fi, kurssit@kio.fi

Hei rakentaja! Tule viettämään

ISÄNPÄIVÄÄ

Hotelli Siikarantaan.

Jäsenetu-
vuorokausi

28€

hlö/vrk/2 hh

Sis. aamiaisen ja päivällisen.

**Rentouttava perheloma
Hotelli Siikarannassa!**

Tule nauttimaan ja kokemaan:

- Uusitut ranta- ja allassaunat
- Hieronta- ja kosmetologipalvelut
- Uusi A la Carte -lista
- Ulkona liikkumisen riemua
- Nuuksion kansallispuiston upeat maisemat

Lomaetuhinta koskee myös perheenjäseniä, 6-16 v. lapset puoleen hintaan samassa huoneessa vanhempien kanssa. Etu koskee Rakennusliiton työssä olevia ja työttömiä jäseniä, jäsenkortti esitettävä saapuessa. Yhden hengen huonelisä 20 €/vrk. Rakentaja-veteraani jäsenille tarjoushinta 48 €/hlö/vrk/2 hh sisältäen aamiaisen ja päivällisen.

Kysy lisää Siikarannan hieronta- ja kosmetologipalveluista, p. (09) 867 971

HOTELLI SIIKARANTA

NARUPORTINTIE 68, 02860 ESPOO | PUHELIN (09) 867 971
 MYYNTI@SIIKARANTA.FI | WWW.HOTELLSIIKARANTA.FI

Said, 22 v, ja Ugaas, 21 v, osallistuvat järeiden kantojen ja juurten kaivamiseen huvilan rannalta, jonne he ryhtyvät seuraavaksi rakentamaan pukusuojaa. – Vartiosaassa on ollut kiva tutustua toisiin, muilta oppii paljon uutta, Said sanoo.

Raksaopiskelijat selviytyjinä

– Tämä on ollut paras kesä, hehkuttaa rakennusalan opiskelija Said Ahmed, 22 v, joka osallistuu kausiasumisprojektiin Vartiosaassa.

Riitta Malve-Tamminen

Yhdeksäntoistakesäinen **Nuur Ahmed Nuur** silittää kainaloonsa käpertynyttä ruskeaa kukkoa tottunein ottein Helsingin nuorisosiainkeskuksen huvilan pihamaalla Vartiosaassa, Itä-Helsingin edustalla.

– Kanat ovat samanlaisia kuin ne, joita hoidin kotona. Somaliassa kanat munivat autonrenkaista tehdyissä pesissä, Nuur kertoo.

Hän on yksi kuudesta nuoresta, jotka valittiin kausiasukkaiksi nuorisosiainkeskuksen *Oman muotoinen koti* -projektiin. Sen tavoitteena on, että Helsingissä ei olisi yhtään asunnotonta nuorta vuonna 2018. Nyt noin tuhat alle 25-vuotiasta on ilman omaa kotia.

Vartiosaassa nuoret asuvat itseenäisesti kimppakämpä-periaatteella kodikkaassa puuhuvilassa hiekkarannan äärellä. Moni nuoren polven helsinkiläinen tuntee sen

koululaisten kesäleireiltä.

– Kausiasumisen tarkoitus on tarjota hetken hengähdystauko vaikeassa asumis- tai asunnottomuustilanteissa oleville, kertoo Oman muotoinen koti -hankkeen projektipäällikkö **Miki Mielonen**.

Asumiseen liittyy osa-aikainen työ saaren rakennushankkeissa. Siksi asukkaat valittiin Stadin ammattiopiston rakennuslinjan opiskelijoista. Ensimmäiseksi he suunnittelivat ja rakensivat kanalan viidelle kanalle ja yhdelle kukolle.

Työstä maksetaan asiallista palkkaa ja siitä kertyy opintopisteitä. Lisäksi talo tarjoaa asukkaille aamupalan ja lounaan.

– Siitä on lähdetty, että periaatteena on luottamus, kun annetaan talo poikien käyttöön, Mielonen korostaa.

– Tämä on ollut paras kesä. Kun tulimme tutustumaan paikkaan, tiesin heti, että haluan tulla tänne. Ihan mahtavaa ja rauhallista, kaupunki on

kuitenkin kivenheiton päässä, Said Ahmed, kuvailee.

Työ edellyttää kotia

Kaikki asukkaat ovat sattumalta maahanmuuttajataustaisia nuoria miehiä. Viiden juuret ovat Somaliasa ja yhden Iranissa.

– Tuntuu siltä, että yhteisasuminen kiinnosti eniten maahanmuuttajia. Ehkä se johtuu heidän kulttuuristaan, moni on tottunut asumaan

suuren perheen kanssa, Mielonen mieltii.

Nuoret korostavat, ettei kukaan heistä ole varsinaisesti asunnoton. Yksi asuu opiskelija-asunnossa ja toiset majoilevat vanhempien tai serkkujen luona.

On kuitenkin tiedossa, että maahanmuuttajataustaisten suomalaisten asema vapailla vuokramarkkinoilla on muita heikompi. Sama koskee työnhakua. Siitä huolimatta po-

Mikä, ettei Vartiosaaren kesäkukko nauttisi elämästä, kun kimppasukkaat hoitavat sitä hyvin syöttämällä välipaloiksi matoja.

jat tähtäävät omana asuntoon ja työpaikkaan. Kotia tarvitaan, että työssä jaksaa.

Vartiosaarella pojat saivat tietoa asunnonhausta ja vuokralaisen velvollisuuksista. Kurssista annettiin todistus, jolla voi osoittaa vuokranantajalle, että tuntee asumisen pelisäännöt. Nuorisoasiainkeskuksessa suunnitellaankin ajokortin tapaista asumiskorttia, jonka kaikki nuoret voisivat halutessaan suorittaa.

– Perinteisesti pojat muuttavat Somaliassa lapsuudenkodista pois, kun pystyvät hankkimaan oman asunnon. Tytöt vasta sitten, kun menevät naimisiin, Said kertoo.

Suomessa somalitytöt muuttavat opiskelija-asuntoon yhä useammin, jos koulu on toisella paikkakunnalla. Oman kodin hankkiminen ennen avioitumista on harvinaisempaa.

Pimeä metsä pelotti

Kukin poika on valinnut oman huoneen vintiltä. Repullinen vaatteita ja kännykkä riittävät kesäasumista varten. Talo on joka tapauksessa hyvin varustettu lautapelejä myöten.

Iltaisin huvilan kodikkaassa keittiössä porisee ruokakattila. Joskus Said pyöryttää kaikkien herkuja, sambuuseja, jotka ovat somalialaisia lihapiirakoita. Raaka-aineet kustannetaan yhteisvoimin. Yhteinen ateria on halvempi kuin ruoan valmistaminen vain yhdelle.

– Teimme aluksi säännöt ja työvuorot. Käytännössä niitä ei ole tarvittu, vaan kaikki tekevät sitä mitä osaavat ja mistä pitävät. Itse laitan usein ruoan. Olen oppinut sen taidon äidiltä, Said sanoo.

Ramadanin aikana muut helpotivat erään asukkaan tehtäviä, koska hän paastosi auringon nousun ja laskun välillä.

Nuurin ja Saidin mielestä hyvä yhteishenki on onnistuttu pitämään yllä.

– On kiva suunnitellaan joukolla, mitä tehdään viikonloppuna, Nuur kehuu.

Saari on tarjonnut monelle ennen kokemattomia elämyksiä kuten kalastusta ja saunomista. Sateisina iltoina on katseltu elokuvia tai soudettu mantereelle nostamaan painoja nuorisotalon kuntosaliin.

– Aluksi eksyin, mutta nyt osaan liikkua täällä. Metsä kuitenkin pelottaa pimeällä, en voi sille mitään, Said nauraa.

Kesäasumisen kohokohta oli Ramadanin päättymisen, jota juhlittiin saarelle kutsuttujen ystävien kanssa varsinaista Eid-juhlaa seuraavana päivänä.

Unelma mökistä

– Asuisin mieluiten mökissä luonnon keskellä, kertoo **Mahamud Ugaas** unelmastaan.

Said haaveilee omakotitalosta jossain rauhallisessa ympäristössä.

Somalialaisista taloista he kaipaavat ennen muuta rakennuksen suojaamaa pihaa, jolla perhe oleilee paljon ja valmistaa ruokaa ulkokeittiössä. Piha on myös kotieläimiä varten.

Ugaas, 21 v, asuu vanhempiensa ja sisarustensa kanssa, mutta olisi valmis muuttamaan omaan kotiin, mieluiten puutarhan ympäröimään mökkiin. Oman muotoinen koti -hanke haluaa edistää kesän kimpakkämpäilyllä nuorten siirtymistä asuntomarkkinoille.

Kesäinen kimpka-asuminen saarihuvilalla kiinnosti paljon Stadin ammattiopiston opiskelijoita, mutta moni jätti hakematta ulkoahuusin takia. Sen kunnossapidosta maksetaan ylimääräinen palkkio pojille. Vedenpitävät huomiovaatteet ovat tehtävää varten.

Moni kimpka-asukas suunnittelee palaavansa Somaliaan auttamaan maan jälleenrakentamisessa. Ennen sitä he aikovat valmistua ammattiin ja kartuttaa työkokemusta.

– Ehkä perustan oman rakennusyrityksen Somaliaan. Veisin sinne hyvän työturvallisuuden Suomesta. Nyt rakentajat eivät käytä siellä mitään suojaimia, Said kertoo.

Hän aikoo asentaa rakentamiinsa taloihin aurinkopaneelit, koska pitkät sähkökatkot ovat maassa yleisiä.

Somaliasta lähdetään paremman tulevaisuuden perässä paitsi Eurooppaan myös Adenin lahden yli. Ugaas ei ole kuullut pitkään aikaan

kaveristaan, joka päätyi orjatyöhön rakennukselle Saudi-Arabiaan.

Kaikki voittivat Vartiosaaren selviytyjissä

– Asun mielelläni kesän tällä tavalla yhdessä, mutta en vakituisesti, Said arvioi.

Kesän jälkeen ainakin kolme Vartiosaaren poikaa aikoo jatkaa yhteisöasumista nuorisoasiainkeskuksen toisessa hankkeessa. Siitä varten on jo kunnostettu entinen nuorisokoti Kannelmäessä. Yhdentoista asukkaan valinta on parhaillaan käynnissä. He tulevat osallistumaan kimpka-asumisen mallin suunnitteluun ja kokeiluun.

Kannelmäessä houkuttelee mahdollisuus siirtyä asumistarpeen muuttuessa muihin kaupungin vuokra-asuntoihin, koska Helsingin kaupungin asunnot Oy omistaa kohteen.

Oman muotoinen koti -projektissa valmistellaan myös nuorten ja vanhusten yhteisasumiskokeilua, joka käynnistyy tänä vuonna.

Yhden Vartiosaaren kimpka-asujan polku vei kesän jälkeen perheen luo muualle Suomeen. Opinnot kuitenkin jatkuvat siellä.

Kausiasuminen on ollut nuorisoasiainkeskukselle suurimmaksi osaksi myönteinen kokemus Mielosen mukaan. Parannettavaa seuraavaan kertaan on lähinnä töiden järjestelyssä. ■

Juha Merjama kirjaa havaintoja 5-tiellä.

Turvallisempi asfalttityömaa

INFRA ry:n turvallisuuskisa antaa hyviä ideoita käytäntöön.

Lauri Haikola

Asfalttityömaiden työturvallisuus on kehittynyt oikeaan suuntaan viimeisten 15 vuoden aikana. Uudet työturvallisuusmääräykset, asenne ja pitkäjänteinen työ ovat yhdessä antaneet hyviä tuloksia.

2000-luvun alusta INFRA:ry on järjestänyt asfalttialan työturvallisuuskilpailun. Ensimmäisinä vuosina kilpailut toteutettiin joka vuosi ja viime aikoina joka toinen vuosi. Ku-

luvan levityskauden aikana kilpailuun otti osaa jälleen viisi suurinta alan toimijaa: Lemminkäinen, NCC Roads, Asfalttikallio, Skanska asfaltti ja SL-Asfaltti.

Kunkin yrityksen kohdalla valittiin yksi levitystyömaa ja yksi asfalttiasema, joissa katselmus tehtiin. Vuosien saatossa kilpailu on poikunut paljon uusia ideoita, joita on tuoteistettu käytäntöön. Yritykset ovat myös pystyneet jakamaan parhaita käytäntöjä keskenään.

Arvioinnit teki puolueeton taho;

Tapaturva Oy on suomalainen työturvallisuuden ja tapaturmien torjunnan moniosaaja. Yritys kouluttaa työntekijöitä ja työnantajia luomaan turvallisemman työympäristön. Arviointi työkohteissa toteutettiin Asfalttimittarin ja Elmeri+ -menetelmien avulla. Kauden päätyttyä parhaat työmaat palkitaan tunnustus-palkinnolla.

Asemilla on korkea osaamistaso

Tom Johnsson on kiertänyt paljon eri teollisuuslaitoksissa ja tehtaissa ja teki katselmukset asfalttitehtaille.

”Työympäristön havainnointimenetelmä Elmeri+ oli ensimmäistä

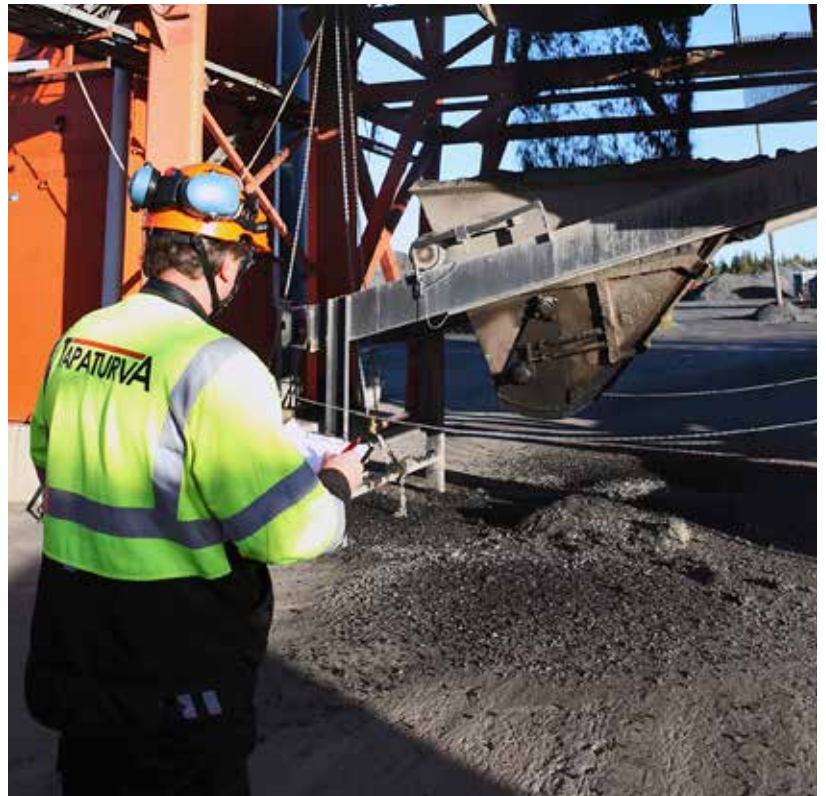
kertaa mukana kilpailussa, mihin asemilla erityisesti kiinnitettiin huomiota?”

– Arviointimenetelmässä otettiin käyttöön viisi osa-aluetta. Liiketurvallisuuden paneuduttiin normaalia tarkemmin. Portaisiin oli panostettu hyvin. Suojaukset oli hyvin tehty, paitsi kuljettimien osalta suojaukset olivat osittain vajaita. Pahimmat kohdat oli suojattu, mutta löytyi kohtia missä olisi mahdollista sattu. Koneturvallisuuden panostettiin kierroksilla normaalia enemmän. Siisteys ja järjestys oli yksi arvioinnin kohde. Ergonomiaa taas arvioitiin hieman vähemmän, pääasiassa valvomossa.

Emmi Arstila ohjaa levitinkonetta SL-Asfaltilla.

Tom Johnsson pohtii voisiko massakelkan suojauksen toteuttaa jyrkemmällä kaiteella ketjun sijaan.

”Mihin isoimmat riskit kohdistuvat asemilla?”

– Huoltotöihin. Koneiden pysäyttäminen, käynnistäminen, korjaukset ja yleisestikin töihin, joita tehdään harvoin. Näkyvä vaatetus tulisi myös olla kaikilla, jotka liikkuvat asemilla, myös massakuskeilla.

”Minkälainen kuva jäi asemien turvallisuustasosta?”

– Turvallisuustaso ja laitteet ovat keskimäärin hyvässä kunnossa. Suojaimet löytyivät ja asenne on kohdallaan. Ammattitaito ja osaamisen taso oli vahva, siitä sai vakuuttavan kuvan. Asemilla työskentelee vähän työntekijöitä, mukana olevana arvioijana on mukava seurata, kun ammattilaiset käyttävät koneita ja laitteita. Esimiehelle nämä ovat helppoja työntekijöitä, oma-aloitteisia ja tekevät työt paremmin kuin vaaditaan. Tuntuu että työntekijöillä on oikeasti mahdollisuus vaikuttaa asioihin. Yrityksissä kaikki ovat ot-

taneet turvallisuuden vakavasti. On hyvät edellytykset tehdä töitä turvallisesti. Ollaan todella pitkällä.

Havainnot levitystyömailta

Levitystyömaan katselmuksat suoritti Tapaturvan asiantuntija **Juha Merjama**. Asfalttimittari on ollut käytössä levitystyömaiden arvioinnissa aikaisemminkin. Katselmuksessa kiinnitettiin huomiota liikenteeseen, liikkumiseen, kalustoon, kaluston kuntoon, järjestykseen, varastointiin, työskentelyyn, koneiden käyttöön ja niin edelleen Levitystyöryhmä marssittiin keulasta häntään läpi ja huoltoautot käytiin läpi samalla.

”Miltä työmaiden turvallisuustaso vaikutti?”

– Kohteissa, joissa kävimme, oli tasainen hyvä taso. Ei mitään isoja yllätyksiä ja hajonta oli pientä. Alalla tapahtuu vähän tapaturmia, eikä ihme. Suurimmat riskit aiheutuvat ohimenevistä autoista. Ulkopuolinen

liikenne koetaan pahimpana uhkana. Läheltä piti -tilanteet, joihin ei voi itse vaikuttaa, säilyvät mielessä pitkään ja ne koetaan vakavimmaksi.

”Mitä kehitysehdotuksia on tartunut mukaan?”

– Alan työntekijät työskentelevät konevalmistajien armoilla; laitteita kehittämällä voisi turvallisuustasoa kohentaa ja sitä kautta saada työntekijät kauemmaksi liikenteen seasta. Hyviä esimerkkejä löytyi. Yhdellä työmaan kuumennuskoneen venttiilien paikkoja oli siirretty, jotta työntekijä olisivat paremmin suojassa.

Nousutiet levittimille olivat paikoin huonoja. Pieniä asioita, joihin voisi jo valmistusvaiheessa kiinnittää enemmän huomiota. Valmiisiin laitteisiin on hankalampi lähteä tekemään muutoksia.

Yhtenä lisäyksenä kiinnittäisin enemmän huomiota ergonomiaan, miten kenenkin kroppa kestää. Jyräkuskin työssä ollaan tärinän ja kiertävien liikkeiden alaisena. Iskunvai-

mennettu penkki olisi hyvä olla kaikissa jyrissä, varsinkin isommista, joissa monesti istutaan huhtikuusta jopa joulukuuhun saakka. Kiertynyt asento yhdistettynä tärinään on huono yhdistelmä ristiselälle. Uusien koneiden ostoissa tulisi nämä seikat ottaa huomioon.

Huoltoautoihin voisi liimata taramerkin, mikäli autossa kuljetaan kaasuja, polttoainetta tai muita vaarallisia nesteitä. Mikäli auto joutuisi onnettomuuteen, olisi ulkopuolinen pelastustyöntekijä tietoinen mitä auto pitää sisällään.

Katselmuksia seurattiin

Työmaakäyntien mukana arviointija seuraamaan oli saapunut myös yritysten toimihenkilöitä. NCC Roadsin työturvallisuuspäällikkö **Tiia Tuomi** oli paikalla.

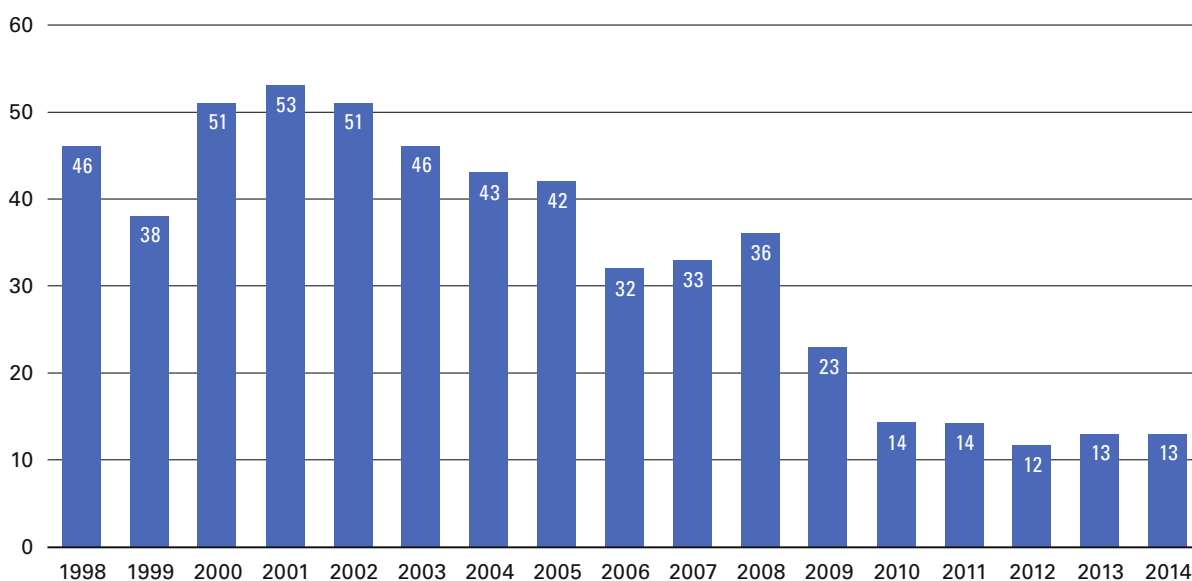
”Millä keinoilla NCC Roads on pyrkinyt parantamaan työmaidensa työturvallisuutta viime aikoina?”

– Johtoporras on pyrkinyt jalkautamaan enemmän työmaille, jotta kentältä saataisiin ehdotuksia asioiden eteenpäin viemiseksi. Otimme tälle kaudelle käyttöön turvallisuushavaintojen ilmoittamisen myös tekstiviestillä. Viime vuonna havainnot tuli 100, kun tälle kaudelle niitä on saapunut syyskuun loppuun mennessä 500. Lisäksi meillä on pohdittu keinoja, kuinka voisimme viestiä laajemmin tavallisille liikenteen käyttäjille työmaiden turvallisuusasioista.

”Johtivatko katselmuksat toimenpiteisiin?”

Kilpailu on toiminut tasonnäyttäjänä. On hyvä saada paikalle ulkopuolinen ammattitaitoinen arvioija, joka huomaa asioita, joita ei välttämättä itse aina huomaa. Kilpailun aikana tuli nähtyä parhaita käytäntöjä. Asemien osalta on pyritty yhteinäistämään toimintamalleja ja kehitysehdotuksien myötä viemme asioita eteenpäin kokonaisuutena. ■

Asfalttialan tapaturmat (kpl)/milj. työtuntia (≥ 1 päivä)

Viimeiset hyvästit Pukkilalle

Laattojen valmistuksen lopettamisesta huolimatta Mari Suomella ja Henna Nurmisella on luja usko tulevaan.

Laattojen hautausmaalla.

Tehtaan naiset nojaavat huumoriin ja toisiinsa.

Eeva Vänskä

Kalkki- ja sementtialan naiset vähenevät, kun Pukkilan tehtaassa laattojen valmistus loppui. Tavoitin elokuussa loppusiivouksista lajittelija **Henna Nurmisen** sekä **Mari Suomen**. Heitimme hyvästejä vuosien työlle ja hiljaisille tehdassaleille.

Pukkilan tehtaalla työt jakautuivat niin, että naiset työskentelivät pääasiassa aina lajittelussa, kun taas miehet hoitivat massanvalmistuksen, lasitteen teon sekä korjaustyöt.

Laatan valvonnassa on omat haasteensa.

– Koskaan ei saanut tulla väsyneenä töihin, muuten ei pystynyt lajittelun vaatimaan tarkkuuteen. Oppi kyllä menemään iltaisin ajoissa nukkumaan, Henna Nurminen sanoo.

Tarkka porkkana

Henna näyttää, missä työskenteli. Laatat viuhuiivat ohi, jopa 90 kappaletta minuutissa. Lajittelija poimi joukosta jollain tapaa vialliset laatat. Valmiit ja hyväksytyt laatat kerättiin pihdein pinoihin ja omiin laatikoihinsa.

Yhtämittäinen työstumisrupeama linjan ääressä kesti puoli tuntia. Sen jälkeen vaihdettiin työpistettä, ja taas oli vuorossa puolen tunnin lajittelurupeama.

Mari Suomi sanoo puolestaan, että kyllä se kropassa tuntuu, kun nostelee muutamia 20/40-laattalaitikoita. Se on parikymmentä kiloa nosto.

Mikä on ollut ammattitaidon kulmakivi?

– Tarkkaavaisuuteen kykeneminen. Ja se, että osaa olla avulias, Henna sanoo.

– Ja että pystyy havainnoimaan montaa asiaa yhtä aikaa. Jos vaikka tunnelissa menee paketti rikki, niin siihen on puututtava oman työn ohessa. Lajittelijan työ vaatii nopeaa pelisilmää, Mari lisää.

Lopputeksti

Tehtaan virallinen lopetuspäivä oli 28.8. Vaikka vuosi sitten tehtaan väkeä varoitettiin mahdollisesta tuotannon loppumisesta, Mari Suomi sanoo, että kyllä irtisanomiset tulivat silti yllätyksenä, kun niistä ilmoitettiin huhtikuun alussa.

– Itselläni on takana reilut 12 vuotta Pukkilassa.

Mari on työskennellyt maaliskuusta lähtien luottamusmiehenä. Hän kävi siis raskaimman kautta läpi yt-neuvottelut ja tuskan työn loppumisesta.

Kaikkiaan 67 työntekijää sai lopputilin; tuotanto kokonaisuudessaan joutuu lähtemään eli 47 ihmistä. Pitkään palvelleilla on puolen vuoden irtisanomisaika.

Haikeus nyt ja myöhemmin

Pukkilaan jää vielä myymälä, konttori sekä varasto. Jos teidän pitäisi tiivistää tunnelma, niin klassisesti, miltä nyt tuntuu?

– Meillähän on aina tehty salien siivous kesälomia vasten, joten ei tässä sinänsä vielä ole mitään ih-

meellistä. Mutta haikeus iskee varmaan myöhemmin, kun ei enää saa tulla töihin, Henna Nurminen sanoo.

– Kyllähän tässä ammattitaito valuu hukkaan, koska laattojen tekijöille ei ole enää mitään paikkaa Suomessa, Mari Suomi lisää.

Hän sanoo olevansa haikea erityisesti siitä, että joutuu eroamaan työkavereista.

– Töihin on ollut kiva tulla, kun näkee mukavat ihmiset, heitä jää kaipaamaan.

Luottamusmiehenä kaikkien työpisteiden työntekijät ovat tulleet hyvin tutuiksi. Tuotannossa on jopa 30 vuotta työskennelleitä ihmisiä.

– Heidän työkokemuksensa koostuu kaakelitehtaalla tehdystä työstä. Miten heille käy, kun työvuosia on vielä jäljellä? Henna pohtii.

Jatko auki

Raskaasta vuodesta huolimatta naisilla on luottamusta tulevaan. Tämän tästä keskustelumme rikkoo naurunpyrskähdyksellä, huumorissa löytyy.

Henna, miltä tulevaisuus näyttää?

– Työnhaku tietysti alkaa. Olen ollut aiemmin telakalla töissä, että ehkä sitä löytää itsensä satamasta putkiasentajana, Henna Nurminen sanoo ja nauraa päälle.

– Jatkan itse vuoden verran varastolla inventoimista ja siivoamista, mutta sen jälkeen en tiedä omasta

Henna Nurminen työskenteli Pukkilassa viisi vuotta, Mari Suomelle tulee täyteen vuodenvaihteessa 13 vuotta.

kohtalostani. Jos muuta työtä ei järjesty, olen ajatellut opiskella sosiaalialalle, Mari Suomi kertoo.

Hän kiittelee myös esimiehensä. Työnjohtaja on tukenut työntekijöitä, kaikesta on voinut sopia.

Työntekijät ideoivat tuotannolle omat hautajaiset, viralliset hyvästijätöt kaakelinvalmistukselle. Tämä oli esimiehen mielestä hyvä idea, ja työnantaja myös sponsoroi tapahtumaa.

Muutosrumban keskellä, mikä teidän mielestänne on elämässä kaikkein tärkeintä?

– Sanoisin että perhe, terveys ja työ. Uskon, että tuo työasiakin selkeentyy, että mihin jatkossa sijoituu, Henna Nurminen sanoo.

Mari on samaa mieltä.

Yhden kysymyksen verran haluan vielä jälkiviisastella. Olisiko mikään voinut auttaa siinä, että teh-

dasta ei olisi tarvinnut lopettaa?

– Jos rakennusala olisi päässyt kovaan noususuhdanteeseen, se olisi voinut auttaa. Tai jos valtio olisi tehnyt jotain julkisia rakennuttamispäätöksiä, jotta olisi voitu pitää työpaikkoja Suomessa, Henna miettii.

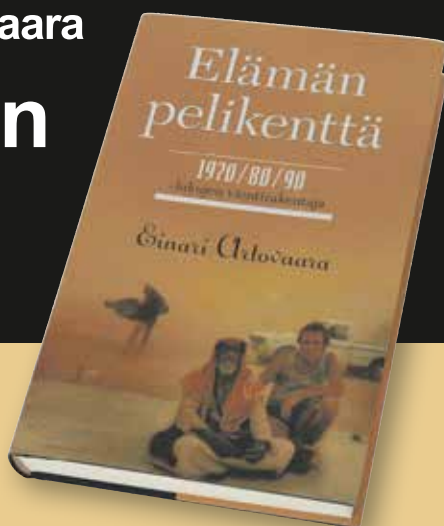
Hän tiivistää hyvin:

– Ostakaa suomalaista tai on liian myöhäistä. ■

Lukemista rakentajalle!

Einari Artovaara

Elämän pelikenttä

Elämän pelikenttä kertoo värikkäästi kansan kielellä 1970-80-90-lukujen vientirakentajan elämästä eri maissa.

Olosuhteet olivat usein rankkoja, arabimaissa lämpötila saattoi kohota jopa 40-50 asteeseen. Taustalla kuului minareeteista rukouskutsu, käärmeet, skorpionit ja hiekkamyrskyt olivat arkea, ja vääräuskoisena rakentaja oli muslimimaissa lähes lainsuojaton. Neuvostoliitossa rakentaja oli kuin sheikki taskut täynnä ruplia, balalaikka soi, samppanja virtasi ja kauniita naisia riitti. Kun valta Venäjällä vaihtui, hämärämiehistä tuli jumalia ja rakentajan ruplarikkaus oli muisto vain. Kirjan tarina alkaa ennen talvisotaa ja päättyy 2000-luvulle.

Saatavana verkkokirjakaupoista ja hyvin varustetuista kirjakaupoista.

VALTTI-KORTTIA VILAUTTAMALLA SAAT MEILTÄ PAREMMAN HUONEEN JA ILMAISEN ILTASAUNAN!

Tarjoamme kaikille rakennusalan ammattilaisille Eurohostel-luokan huoneet edullisempien Reilaa- ja huoneiden hinnalla – ja kaupan päälle vielä ilmaisen iltasaunan ja WiFin sekä ilmaisia leffoja! Kolmen hengen huoneessa yöytte meillä alk. 24,80 €/hlö/yo. **Etu on voimassa kaikille Valtti-henkilötunniste-kortin haltijoille.**

KYSY MYÖS EDULLISIA TYÖVIKKOPAKETTEJA!

Eurohostel Helsinki
Puh. 09 622 0470 www.eurohostel.fi

Rakennusliiton nuoria Tanskassa edusti (vasemmalla) Vadim Nekhaev, Hannu Huupponen, Ida Kuikka sekä (vasemmalla) Mette Nissinen ja Sini Partinen. (Kuva: Joel Larsson).

Pari vuotta suunniteltu Pohjoismaiden suurin yhteinen nuorisokonferenssi ei olisi voinut sattua samaan aikaan sekä huonoimpaan että parhaimpaan aikaan. Kun Suomessa kuohutti suurmielenosoitus, Tanskan delegaatio jännitti sekä Rautatien torin tapahtumia että mahdollisesti peruuntuvaa lentoa. Jokainen meistä olisi halunnut olla torilla huutamassa hallitukselle terveisiä, mutta samaan aikaan lähdön jännitys kutitteli nuorisotoimitsijoita **Ida Kuikkaa** ja **Sini Partista** sekä ulkomaankeikkojen ensikertalaisia **Vadim Nekhaevia**, **Hannu Huupposta** ja **Mette Nissistä**. Varmaa oli, että jotenkin hyvin ajankohtaiset ja pohjoismaisittain erityiset terveiset vietäisiin Pohjolan kollegoille.

Mölkky kummastutti

Perjantaisen aamun vielä sarastaessa lähdettiin kohti lentokenttää ja jo turvatarkastuksessa saatiin huvittuneita hymyjä, kun Hannun kassiin tungettu mölkky ihmetytti henkilökuntaa. Perinnepelejä todettiin vaaratonta ja lentokin lähti suurmielenosoituksesta huolimatta ajoissa. Tanskan puolella kasattiin yhteen lähes 40 Pohjoismaiden liittojen nuorta aktiivia sekä kutsuvieraat Yhdysvalloista ja Namibiasta. Porukalla lähdettiin kohti Metalskolenin kursikeskusta Kööpenhaminan ulkopuolelle.

Viiden päivän mittainen nuorisoseminaari käsitteli muun muassa työturvallisuutta, tasa-arvoa, rasismia ja syrjintää sekä nano-teknologiaa ja tulevaisuuden yhteistyökuvioita. Mukaan mahtui myös päivä Kööpenhaminassa ja vierailu sähkö-, putki- ja maalausalojen liittojen talossa. Tiedossa olikin paljon opittavaa, keskustelua, luentoja ja ryhmätöitä, kaikki tämä englanniksi. Ei välttämättä mikään maailman luonnollisin ympäristö perusraksajamalle, mutta siitä huolimatta ei ollut vaikeaa löytää lähtijöitä Raksanuorten aktiivien keskuudessa – vapaaehtoisia olisi ollut enemmän, kuin paikkoja oli tarjolla.

Heti ensimmäisestä päivästä lähtien valokeilaan pääsivät nuoret itse

Tiukkaa asiaa, uusia ystäviä ja yhteistyön voimaa

Näitä kaikkia tarjosi Pohjoismaiden puu- ja rakennusalojen federaation NBTF:n nuorten seminaari syyskuussa. Rakennusliiton mainetta Tanskassa piti yllä viisi Raksanuorten aktiivia.

Teksti: Sini Partinen
Kuvat: Sini Partinen, Joel Larsson

Mette Nissinen ja Hannu Huupponen esitteleväy oman ryhmänsä pohdinnat siitä, kuinka nuoret saataisiin paremmin ymmärtämään työturvallisuusasioiden tärkeys. (Kuva: Sini Partinen)

esitellessään itsensä sekä liittonsa. Rallienglannilla ja jännityksellä lähdettiin liikkeelle, sillä suurimmalle osalle englanniksi toimiminen oli uusi asia. Hienosti kuitenkin jokainen hoiti ruutunsa ja seminaarin loppua kohti edetessä alkoi jengin turistienglanti taipua jo ammattimaisemalle tasolle.

– Uutta tietoa minulle muista liitoista oli esimerkiksi se, ettei Ruotsissa ole yleisittovuutta, kertoo Mette keskusteltaessa liittojen eroista.

Luonnollisesti Suomen tilanne kiinnosti muita, joten Sini piti esitelmän aiheesta. Mielenilmaus ja hallituksen hyökkävyys työntekijäjärjestöjä kohtaan huolestutti ja keskustelutti, sillä sopimisen kulttuuriin nojataan muuallakin Pohjoisessa.

Jotta porukka tutustuisi ja verkostoituisi, asiaohjelmaa käytiin paljon ryhmätöiden muodossa. Lisäksi jokaisella illalla oli isäntämaa, joka oli vastuussa illan ohjelmasta. Aktiviteetteja oli mölkystä ja tietovisoista ruotsalaiseen hapansilakkaan ja viestikilpailuihin. Hyvää meininkiä riitti, hapansilakasta huolimatta. Suomen joukkue kunnostautui muuten tässä rastissa, kiitos sankari-Meten. Hän uskalsi vetää lähes kymmenen palaa tätä haisevaa kalaa muiden tyytyessä yhteen.

Kansainvälisyyttä ja tasa-arvoa

Yksi seminaarin kiinnostavimmista asioista oli Namibian Rakennusliiton MANWU:n liittosihteerin **Justina Jonasin** ja Yhdysvaltain Metalliliiton SMW:n **Vince Sugruen** esittelyt. Oli äärimmäisen opettavaista kuulla, miten liitot toimivat muilla mantereilla, mitä haasteita ja toisaalta myös erävoittoja heillä on. Oppia voitaisiin ottaa ainakin periksiantamattomuudesta, sitkeydestä ja luovuudesta. Esimerkiksi Yhdysvalloissa ammattiliitot ovat osa yhteisöä ja toimivat yleishyödyllisesti paikallisella tasolla. Tämä on yksi tapa tuoda liittoja lähelle sekä jäseniä että yhteiskuntaa.

Hyvää keskustelua saatiin myös työmaiden tasa-arvoasioista, syrjin-

nästä ja rasismista. Hämmäntävää oli kuulla, miten paljon naiset edelleen kokevat häirintää, ahdistelua ja mitätöintiä työelämässä, vaikka eletään 2010-lukua. Työmailla elää edelleen vahvana ”macho-kulttuuri” ja tätä ajatustapaa on muun muassa Ruotsin Byggnads ja Ruotsin Rakennusmestarien liitto lähteneet muuttamaan yhteiskampanjalla.

Isoksi teemaksi nostettiin myös työturvallisuus, työhyvinvointi ja jaksaminen sekä nano-materiaalit. Turvallisuusnäkökulmaa pohdittiin erityisesti nuorten näkökulmasta ja siitä, kuinka yleinen asenne muokkaa nuorempien työntekijöiden suhtautumista asioiden tärkeyteen. Porukalla jaettiin omakohtaisia kokemuksia työturvallisuudesta, niihin johtaneista syistä ja siitä, kuinka asioita voitaisiin tehdä toisin. Parhaiten mieleen jäi ruotsalaisen kollegan kertomus telineiden hajoamisesta uima-altaan päällä, mikä johti kauden metrin sukellukseen rautaputkien ja rakennusmateriaalien kanssa. Näiden onnettomuuksien ja läheltä-piti-tapahtumien myötä päätimme, että jokainen meistä muistaa tulevaisuudessa toimia esimerkkinä ja kantaa huolta koko työmaan turvallisuudesta, itsensä suojaamista unohtamatta.

Kaiken kaikkiaan käteen jäi aivan mahtava ja opettavainen reissu. Parasta koko viisikon mielestä oli verkostoituminen, keskustelut erilaisten ihmisten kanssa ja oppiminen toisista kulttuureista.

– Opin myös edustamaan liittoa ja kertomaan siitä, miten meillä asiat on, Hannu kertoo.

Idan mielestä kokemus oli todella silmiä avaava.

– Lähtisin aivan varmasti vaikka heti uudelleen, vastaa Vadim kysyttäessä siitä, kiinnostaisiko samanlainen toiminta tulevaisuudessakin.

Varmaa on, että jokainen meistä lähti kotia kohti rikkaampana kuin ennen. Tämä rikkaus on yhteisöllisyyttä, verkostoitumista, uutta energiaa ja tuoreita ajatuksia toimia meidän Rakennusliitossa vahvempina, päättäväisempinä ja innostuneempina. ■

Kouluttautumalla

VERKOSTOITUMISTA VARMUUTTA VOIMAA

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PERUSKOULUTUS Kylpylähotelli Laajavuoressa, Jyväskylässä

Yhteismieskurssi **23.- 24.11.**

Luottamusmiesten peruskurssi, osa 1 **23.- 25.11.**

Luottamusmiesten peruskurssi, osa 2 **14.-15.12.**

Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 1 **23.- 25.11.**

Työsuojeluvaltuutettujen peruskurssi, osa 2 **14.- 15.12**

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN JATKOKOULUTUS Siikarannassa, Kirkkonummella

Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 1 **9.- 11.11.**

Luottamusmiesten jatkokurssi, osa 2 **7.- 9.12.**

TYÖOIKEUDEN KURSSI **16.- 18.11.**

Siikarannassa, Kirkkonummella

Kurssi on tarkoitettu luottamushenkilöille, jotka ovat käyneet peruskoulutuksen.

Kurssista ei aiheudu kuluja yrityksen tai työmaan luottamustehtävässä toimivalle Rakennusliiton jäsenelle. Koulutus- sopimuksen mukaan työnantaja maksaa tehtäväkohtaisen koulutuksen ajalta täyden palkan.

Rakennusliitto maksaa opetuksen, ruokailun ja tarvittaessa majoituksen. Matkakustannukset korvataan julkisen kulkuneuvon mukaan tai omalla autolla 0,25 €/km. Lisäksi kurssin järjestäjä laskuttaa ruokarahan työnantajalta koulutussopimuksen mukaisesti.

Toimita kurssihakemuksesi viimeistään 3 viikkoa ennen koulutus@rakennusliitto.fi tai Rakennusliitto/ kurssisihteerin, PL 307, 00531 Helsinki.

Pyydäthän työnantajaltasi allekirjoituksen lisäksi merkinnät niihin kurssihakemuksen kohtiin, jotka käsittelevät ansionmenetystä ja opintovapaata.

Kaksiosaisen kurssin eri osille riittää yksi hakemus, merkitse siihen molempien kurssien ajankohdat.

Lisätietoja: koulutus@rakennusliitto.fi

Juhani Lohikoski puh. 050 366 1171

Sissi Kähkönen puh. 020 774 3076

 Rakennusliitto

Nesteen Soutajat lähtevät kiertämään Kulosaarta.

Kirkkoveneen pauloissa

Kirvesmies Erno Niiranen, 37, pyristeli pitkään vastaan sukunsa soutuhimoa, mutta lopulta soutu vei miehen mennessään.

Teksti: Maija Ulmanen
Kuva: Riitta Otranen

Syksy on jo pitkällä. Pakkasta on ilmassa. Sen huomaa hengityksen höyryämisestä. Muuan soutaja vetää haalareita päällensä porvoollaisen soutujoukkueen tiloissa. Kyseessä ei ole mikä tahansa joukkue, vaan Suomen tilastossa kova tekijä, Nesteen Soutajat. Mies ottaa olympiayksikköveneen vesille ja työntää aivot veteen. On aika rauhoittua ja olla osa luontoa.

Nesteen Soutajien kirkkovenejoukkue on osallistunut Suomen suurimpaan soutotapahtumaan, Sulkavan Soutuihin, peräti 30 kertaa ja ollut aina kärkikahinoissa mukana. Pelkkä joukkueen nimen sanominen soutupiireissä herättää kuulijoissa arvostusta.

Seuran alkuhistoriasta kerrottakoon, että Nesteen Soutajien perustava kokous pidettiin Naantalissa, lokakuussa vuonna 1961. Seuran perustamisen lähtökohdista liikkui monenlaista legenda. Vahvimpana nousi esiin tarina legendaaristen vuorineuvosten **Uolevi Raaden** ja **Juuso Waldenin** välisestä saunakeskustelusta, jossa Walden oli kehuskellut omilla valkeakoskelaisilla soutajillaan. ”Katsotaan”, totesi Raade, ”Eiköhän sitä meiltäkin soutaja-aineksia löydy”. Seuraavana päivänä sai silloinen Nesteen tuotantojohtaja **Risto Nummilla** tehtäväkseen perustaa yhtiön sisälle soutuseuran. Seuran päätavoite oli järjestää henkilöstölle mielekäs liikuntamuoto. Soutu olikin tä-

hän tarkoitukseen oivallinen, koska meren läheisyys mahdollisti vaivattoman treeniympäristön. Kirkkovenesoutu tuli osaksi seuran toimintaa vasta vuonna 1993.

Soutu vei lopulta mennessään

Kolme vuotta sitten Nesteen Soutajiin mukaan tullut **Erno Niiranen** on tyytyväinen joukkueeseen.

– Isäni on himosoutaja. Hän on soutanut eri kokoonpanoissa toistakymmentä vuotta. Hän on yrittänyt koko tuon ajan saada minua innostumaan lajista, mutta olen lähinnä viitannut kintaalla ehdotuksille tulla mukaan treeneihin, Niiranen kertoo.

Ensikasteensa soutumailmaan Niiranen sai Suomen suurimmissa soutukilpailuissa – Sulkavan Souduissa. Miehen tavoitteet ovat kovat.

– Jotta voi sanoa itseänsä oikeaksi soutajaksi, täytyy soutaa Sulkavalla yhteensä kymmenen kertaa peräkkäin. Se on minun selkeä tavoitteeni, mies sanoo painokkaasti tavoitteista puhuttaessa.

Nesteen Soutajien kirkkovenejoukkueen pitkäaikainen tavoite on aina olla Sulkavan Souduissa kymmenen parhaan joukossa ja soutaa Partalansaaren ympäri kiertävä 60 kilometrin pituinen reitti alle neljään tuntiin kymmeneen minuuttiin.

Aluksi Niiranen pelkäsi, mahtaako soutu sitenkään olla selkävammasta kärsivän ihmisen laji. Pelko osoittautui kuitenkin turhaksi.

– Olin ihmeissäni, kun huomasinkin sen olevan erittäin tervetullutta liikuntaa alaselälle. Soutu itse asiassa vahvisti alaselän lihaksia ja se on saanut selän melkein pä oireettomaksi, Niiranen iloitsee.

Nesteen Soutajien kirkkovenejoukkue on pysynyt vuosia sama.

– Vuodesta toiseen on pitkälti sama kokoonpano. Vuodessa vaihtuvuutta on noin kahdesta kol-

meen henkeä. Kymmenisen vuotta ollaan tahkotu melkein pä samalla porukalla. Soutajat pitävät silloin tällöin väli vuoden ja tulevat takaisin rakkaan harrastuksen pariin, kun huomaavat, että kylä soutu on se, joka miehen tiellä pitää, joukkueen valmentaja ja fysioterapeutti **Ari-Pekka Tenhovuori** sanoo ja naurahtaa. ■

Uudenmaan Rakennusliiton osasto osallistui loppukesästä hyväntekeväisyyskilpailuun Dragon-melontaan. Kilpailun tarkoituksena on kerätä rahaa HUS:in Lasten ja nuorten sairaalan – Lastenklinkan – pikkupotilaiden terveydenhoitoon.

Joukkueemme menestys tänä vuonna oli hieno. Sekajoukkue sijoittui kolmanneksi kovassa yhteisösarjassa. Rakennusliiton joukkue koostui: **Manu Kivisaari, Vilppu Oikarinen, Harri Laakkonen, Jaana Särmä, Johanna Elonen, Tomi Kolhinoja, Hannele Mäkimartti, Tanja Taurovaara, Martin Adorf, Mahamed Qasim, Urmet Aru, Indrek Adorf, Toomas Tisson, Rrahman Ademi, Enver Ademi** ja **Beke Ademaj**.

Lintuja ja luksushotelli

Elämme vilkkaita aikoja. Muuttolinnut lentävät Suomesta isoina porukoina kohti etelää ja Yhdysvalloissa seitsenhehtaarin pohjoisen lintu levittelee viisikymmenvuotisia siipiään kohti uutta elämää.

Lokakuussa taivaalla käy suhina. Elämme muuttolinnutjen kiihkeintä boarding-aikaa. Hätäisimmät ovat keränneet kimpsunsa ja kampsunsa ja muuttaneet lajitoveriensa kanssa suotuisempien ruoka-apajien ääreen jo elokuussa. Kylmänkestävimmät, oikein coolit tyypit, voivat viipyä Suomen pakkasissa marras-joulukuulle saakka, mutta suurin osa suuntaa nokkansa kohti etelän maita syys-lokakuussa.

Lintujen esimerkkiä noudattaa myös moni ihmiskunnan asukki: syyslomalla lentokoneet täyttyvät etelään pyrähtävistä matkalaisista. Moni lähtee nyt hakemaan sitä lämpöä, josta Suomen heinäkuussa jäi paitsi.

Seitsenhehtaarin lintu lentoasemalla

Yksi suomalaisten ja kaiken maailman matkajien klassikkokohteista on New York, missä vierailee vuosittain noin 55 miljoonaa turistia. Se ei ole mikään lokakuun rantalomakaupunki, mutta muuta houkutinta piisaa, ja lämpöäkin saattaa olla parikymmentä astetta.

Monelle ensimmäinen mielikuva New Yorkista ovat huisit, leffoista tutut pilvenpiirtäjät. Kun kulkee Manhattanilla maailman suurimman pilvepiirtäjakeskittymän kaduilla ja keltaiset taksit viilettävät ohitse, tuntee astelevansa keskellä elokuva.

Newyorkilaisessa arkkitehtuurissa näkyy myös suomalainen kädenjälki. On kuin metropolin kansainväliselle John F. Kennedyn lentokentälle olisi laskeutunut valkoinen, seitsenhehtaarin pohjoisen lintu. Se on Yhdysvalloissa suurimman osan ikäänsä asuneen ja siellä uransa luoneen Eliel-Saarisen-poika **Eero Saarisen** teos, TWA-terminaali (Trans World Airways Flight Center). TWA-terminaali on futuristinen helmi, jota arkkitehtuu-

rin ystävät ympäri maailmaa käyvät katsomassa. Sen jokainen yksityiskohta on tarkkaan harkittu osa ainutlaatuisuutta.

Tämä linnunhahmoinen terminaali on nimetty yhdeksi maailman merkittävimmäksi lentokenttärakennukseksi. Se on myös listattu Yhdysvalloissa kansallisesti arvokkaiden ja merkittävien historiallisten maamerkkien rekisteriin.

Lentoterminaalista kuoriutuu luksushotelli

TWA-terminaali avattiin vuosi Saarisen kuoleman jälkeen, vuonna 1962, ja se palveli lentoliikennettä aina vuoteen 2001, jolloin se jäi pois käytöstä lentoyhtiöfuusion myötä. Viime ajat TWA-terminaalissa on järjestetty aika ajoin tapahtumia ja seremonioita. Siinä ohessa arvokkaimmalle on suunniteltu uutta, vilkkaampaa elämää. Se koittanee muutaman vuoden kuluttua: Suomessakin uutisoitiin tänä syksynä Eero Saarisen luomuksen tulevaisuudesta hotellina.

Leveäsiipisen futuristilinnun uusi elämä kuoriutuu vuonna 2018. Suuri yhdysvaltalainen hotellyhtiö ostaa Saarisen terminaalin siipiensä suojaan ja saa siitä massiivisen, kulttuurihistoriallisesti merkittävän aulan 500 huoneen luksushotelliinsa. Hotellihanke oli ensimmäisen kerran vireillä jo muutama vuosi sitten toisen hotellyrityksen kanssa. Tällä kertaa hanke näyttää lähtevän lentoon ja saavan nopeasti ilmaa siipiensä alle.

Tämä sorsa ei lennä lomalle etelään. Hien saa pintaan myös saunassa ja lenkkipolulla! ■

Pirteitä syyspäiviä toivottaen,
Irma

Irma kiertää

Irma Capiten on toimittaja, jolla on kaksi reipasta, majoja rakentelevaa poikaa ja remontoimista rakastava aviomies. Vapaa-ajalla Irman saattaa tavoittaa hiihtämässä, kahvakuulan varresta, taidenäyttelystä, järvestä tai reissaamasta. Tällä palstalla Irma kiertää ihailemassa ja ihmettelemässä kaiken maailman rakennuksia. Jos sinulla on mielessä rakennus, josta haluaisit lukea lehtijutun, niin vinkkaa osoitteeseen irma@rakennusliitto.fi.

Linnut piristävät lokakuun pimeää päivää:

- Mitä lintu sanoi toiselle linnulle, joka pyysi rahaa lainaksi?
- Ei tipu.
- Miksi varikset eivät juo viskiä?
- Siitä tulee kova kraapula.
- Mitä varpunen tekee kirjastossa?
- Etsii lukutoukkia.

Love X

Kymmenen vuotta kypsynyt Love-levy on Asan kunnianosoitus legendaariselle Love Recordsille.

Maija Ulmanen

Suomalainen taiteilija, räppäri, runoilija, Asa ei ole koskaan kaihtanut musiikillisia haasteita. Hän on ennakkoluulottomasti näyttänyt kaikille epäilijöille, mihin suomenkielinen rap oikeissa käsissä taipuukaan. Musiikillisia haasteita ei kaihtanut myöskään kaikkien suomalaisten vaihtoehtolevy-yhtiöiden äiti, Love Records.

Tuntuu jotenkin niin luontevalta, että Asa kasasi uusimman levynsä Love Records -sampleista. Monille se tuntui olevan hämmentävää, mutta miksi ihmeessä? Kunnianhimoinen projekti kesti liki kymmenen

vuotta. Oikeuksia sampleihin ei niin vain saatu. Allekirjoittanut on odottanut tätä levyä vuosia ja odotus todella palkittiin.

Levy on kokonaisuudessaan loistava. Siitä huokuu se iloisuus, johon artisti on pyrkinyt jo pitkään. ”Olen vuosien varrella yrittänyt tehdä entistä positiivisempaa musiikkia”, Asa kertoo eräässä haastattelussa.

Levy antaa kunnioitusta muun muassa Kasevalle, Wigwamille ja **Pekka Pohjolalle**. **Dave Lindholm**in klassikkoalbumi *Sirkus* on edustettuna jopa kahden kappaleen verran.

– Dave on kuin taikuri toisesta maasta. Pelkästään *Sirkus*-levyn pohjilta olisi helposti saanut tehtyä kaksikin räppi-levyä, Asa hehkuttaa.

Levy on rakkauslevy, sen myöntää itse artistikin. Vaikka kaipaankin vanhoja aikoja, jolloin Asa räppäsi yhteiskunnallisimmista asioista, annan kunnioittamalleni taiteilijalle

luvan mennä eteenpäin. En silti voi olla myöntämättä, ettenkö kuulisi esimerkiksi riimeissä ”jos mä joskus voisin, maalaa taulun, sinut siihen maalaisin” jotain yhteiskunnallista.

Levyn soitanta on omaa luokkaansa räppipiireissä. Asan taustalla oleva bändi on hioutunut puhtaaksi kullaksi. Bändi rokkaa, funkkaa, pulputtaa, kolisee ja raapii sielukkaasti ja maanläheisesti. Se yhdistelee mandoliinin helinää rumpukoneiden paukkeeseen sekä levyjen rahinaa Tarzan-huutoihin. Bändi muodostuu kitaristi **Rasmus Pailoksesta**, joka on myös pumpun musiikillinen johtaja, rumpali **Ville Väätäisestä**, basisti **Antti Kivimäestä**, viulisti ja mandolinisti **Matti Pitkäsestä** ja dj **Polarsoulista**.

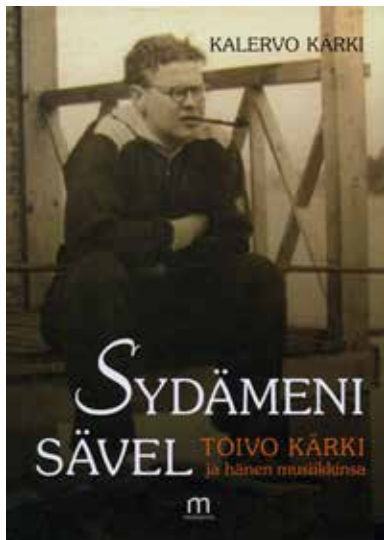
Levystä huokuu onnellisuus, kunnioitus ja tahto tehdä timanttinen levy. Ja sitä se todella on. Levy jatkaa siitä, mihin Paperi T:n albumi jäi, eli tuo *Tyylit Takas* suomalaisen räppiin. ■

Huomioita: Didier Selinin pitäisi tuottaa enemmän räppiä, maailmanlaatu! Asan Love on syksyn kovin kotimainen levy. Parasta Asaa vuosiin. Iso kunnianosoitus Love -klassikoille. Levy osoittaa myös erinomaista historiantunteusta taiteilijalta.

Tangon kysyntä loi tangosäveltäjän.

Kalervo Kärki: *Sydämeni sävel*. Toivo Kärki ja hänen musiikkinsa. Mediapinta.

Jyri Vasamaa

Sodan jälkeisessä, **Toivo Kärjen** säveltämässä kappaleessa *Tukkilaisten tanssit*, **Jorma Ikävalko** laulaa sutjakasti ja bändi vastaa samalla mitalla. Halitulitilijalilulijalilijali humpatahilipata puhupuh. Tällainen ei onnistu keneltä tahansa ja vaatii tietynlaisen mentaliteetin.

Sota oli käyty, ja maan jälleenrakentaminen ja sotakorvausten maksaminen oli käynnissä. Kansa halusi viihdettä ja unohtusta arjesta, ja sitä tuottivat Kärki, **Helismaa**, **Rautavaara**, **Pakarinen** ja **Ikävalko**. He edustivat vapaamielisempää, väljempää suhtautumista maailmanme-noon kuin sääty-yhteiskunnan hengessä kulttuurisia hierarkioita raken-

nelleet ja valvoneet piirit.

Korkeakulttuurin edustajien hämäämiseksi piti Kärjen keksiä salanimi Pedro de Punta, joka merkittiin muun muassa Täysikuun säveltäjäksi. Reino Helismaasta taas tuli Orvokki Itä. Toivon poika **Kalervo Kärki** on nyt koonnut isänsä elämän yksiin kansiin.

Loiko Kärki suomalaisen tangon?

Kalervo Kärki kirjoittaa, että ei ehkä voida sanoa, että Toivo Kärki loi suomalaisen tangon, mutta voidaan sanoa, että tangon kysyntä loi Kärjestä tangosäveltäjän. 40-luvun loppuun vuodet olivat suomalaisen tangon ensimmäinen kulta-aika. Kärki teki silloin parhaat tangonsa, ja niitä oli paljon enemmän kuin ne harvat, *Liljankukka*, *Tule hiljaa*, *Siks oon mä suruinen*, *Eron hetki on kaunis*, ja *Laulava sydän*, jotka yleensä mainitaan.

Säveltämisen taso oli huikea, ja sovitukset olivat huolellisia. Kärjen käytettävissä olivat maan parhaat muusikot, jotka tekivät työnsä sydämellä ja taidolla. Kärki oli niin tuottoisa, että suurin osa hänen kulta-aikansa mestariteoksista on jo kokonaan unohtunut, vaikka ne olivat ilmestyessään menestyksiä.

Rumarillumarei.

Toisinaan pohditaan, mikä on oikeasti suomalaista kulttuuria, mitä ei ole tuotu meille muualta. Yksi mahdollinen on rillumarei, jota Kalervo Kärjen mukaan ei ymmärretä mis-

sään muualla. Kirja kertoo, että Rillumarein alkutahdin löi jenka *Rovaniemen markkinoilla* helmikuussa 1951. Samanniminen elokuva valmistui lokakuussa ja oli suurmenestys. Musiikissa oli juureva jenkan ja polkan rytmi, esitystyylillä oli rehevä ja konstailematon ja sanat tavallisen kansan parista. Niissä oli oikea tarina, ja useimmiten humoristinen näkökulma. Rillumarein myötä Kärki joutui heti niin sanotun korkeakulttuurin edustajien hampaisiin. Rillumareita pidettiin niissä piireissä matalamielisenä roskana, jolla tyydyttiin vain maalaisrahvaan syvien rivien alkeellista viihteentarvetta.

Toivo Kärjen syntymästä tulee joulukuussa täydet sata vuotta täyteen, ja mikä onkaan parempi tapa juhlistaa tätä, kuin kirja, jossa hänen

jokainen kappaleensa käydään läpi aikajärjestyksessä. Ehkä Kärjestä ihmisenä olisi voinut kertoa enemmänkin, mutta se olisi vaatinut toiset tuhat sivua. Kalervo Kärki on faktatiedossa pysyvä ja mitään suuria paljastuksia ei ole, ellei sellaiseksi lasketa 70-luvulla kahden porno-LP:n laske- mista markkinoille. ”Onhan meillä tehty musiikkia erilaisia vähemmistöjä varten, miksei myös pornolauluja”, perusteli Kärki levyn julkaisua levy-yhtiössä. Myyntilukujen perusteella taisi tämä ”vähemmistö” olla kuitenkin sitten ”enemmistö”. ■

Kiitämme: Kalervo Kärki on tehnyt todella tarkkaa työtä. Kirja on hakuteoksena täydellinen.

Moitimme: Kirjan hinta saattaa olla hankintaeste monelle.

Vielä ehtii nauraa Hedbergille

Myönnettäköön, kun näin ensi kerran stand-up-koomikko **Sammi Hedbergin** televisiossa, inhosin miestä aivan hirvittävän paljon. Jutut tuntuivat olevan perinteistä p*llu, pullo ja pallo -sektoria ja sitä naamanvääntelyä ei kytennyt katsomaan edes sormien välistä.

Sitten näin miehen livenä. Meikit valuivat pitkin naamaa, kun nauratti niin paljon. Hedberg on räävittön, törkeä, ylettömän fyysinen koomikko, joka pystyy reagoimaan no-

peasti ja nasevasti myös täysin yllättäviin tilanteisiin. Kuminaamainen kanalla saa nauramaan sellaisillekin jutuille, joille ei haluaisi nauraa.

Hedberg sai tänä vuonna hullun idean; hän tekee vuoden aikana 365 live-keikkaa ympäri maata. Tämän viikon maanantaihin mennessä keikkoja oli takana 216, eli aika monta on vielä jäljelläkin.

Tsekkaa keikkapaikat osoitteesta <http://the365.fi/>. Hedberg saattaa tulla yllättävän lähelle. ■

NÄILLÄ SIIVOAN!

-KATTO RAHA -TV

Askola dosenteilta

KUIVAN SEUDUN KAUNISTUS

EI OLLUT ALKUJAAN OMA, MUTTA NYT ON!

MAUS-TE

HIUKKANEN AUTO-MIEHIÄ

VON

MEILLÄ KÄY-TOSSÄ

PAKKAU-PUNKKI HAKEA

HUN-NI

ENON-TEKIÖTÄ UNIONI

EDES

MA-TALIA

KOMEA RAKEN-NUS

arviolta

PAL-VON-TA

AUTO

NAIMI-SISSÄ

NOS-TOON

EGYPTIN JOKI

NOS-TOON

OLLA PÄRSE-MÄTTÄ TAISTO

VERMU-LASSA

VIMMA

THAI-MAA ENNEN

KNOPFLER RINNE URPI-LAINEN LAMA JÄRJES-TOSSÄ

25%

VOI-TELU

PUH-DIS-TAA

JÄÄNNÖS-AINE

&

KIS-KOILLA TUOT-TEELLE

ARVOVIULU SUUNTA

auto

RAKEN-NEUN-TIJA VILJA-

MUN!

PUHDIS-TUK-SEEN

DUFVA HIEJO NAINEN

neito

KRUUNU TOTTE-LEMATON

KESKI-SELLE TUTTU

KOS-KINEN

tuoni

KRUUNU

PUUN KULJE-TUSTA

NÄYT-TELI

www.sanaris.fi/loadinta/Erkki_Vuokila_ulkoasu_P.A.Manninen

2	8	9				6
			3	9	4	8
1						9
7	8	3				
9						8
	2	4				7
9						4
1	6	9	4			
3				8	9	2

1						4
			3	5	9	
4	9	2	6			
7						
6	1	9	3	4		
					8	
	2	4	8	1		
	7	3	8			
3						9

				6		
			2	7	3	
1	7		9			
4						
6	8			4	3	
					9	
		1		7	2	
	4	6	5			
3						

→ 3 A 4 2 1 E 1

16	18	16	22															
5	16	12	13	15	16	3	3											
17	12		3		22	17	2	9	12	4								
10	16	3	4	11	2	9		22	2	20	23	18	9	8	1			
16		2		22		16	4	7	18	4	9	2		8		16		16
1	16	10	9	16	3	2		7		11		15	16	3	2	10	16	13
2		9		3		25	2	16	25	2		11		3		9		22
9	16	2	6	16	3	18		23			5	18	3	2	25	2	18	4
6		2		22	1	24	2	1	9	16		2		18		15		
6	12	15	18	3	12		16		21		3	2	11	2	4	9	21	4
	5		11		15	12	25	8	8	23	2		8		9		18	
15	20	23	4	11	2		25		23		9	21	8	5	16	2	15	18
11		12		17		16	6	2	3	16		23		23		11		
11	2	1	9	16	16	9		16		16		9	2	11	2	9	8	1
22		16		4		22	23	16	1	4	4	2		3		22		16
1	12	12	14	18	3	2		15		16		3	16	12	22	1	9	16
2		23		1		25	16	14	22	1	1	16		7		24		9
19	15	2	16	1	9	2		22		18		9	23	2	19	2	16	9
16		4		18		16	4	9	12	1	9	16		9		9		2

www.sanaris.fi/Erkki_Vuokila

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
 tai faksilla: 020 774 3061.

Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkitä yhteystietosi!

Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia. Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.

Ammattiosastojen syyskokoukset

Lokakuun 15. ja joulukuun 15. päivän välisenä aikana pidettävässä syyskokouksessa:

- a) käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti
- b) päätetään niistä perusteista, joiden mukaan osaston toimihenkilöiden kulut korvataan;
- c) päätetään toimintasuunnitelmasta ja talousarviosta seuraavalle vuodelle;
- d) valitaan toiminnantarkastaja ja hänelle varahenkilö;
- e) valitaan puheenjohtaja ja hallituksen varsinaiset jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen;
- f) valitaan edustajat henkilökohtaisine varaedustajineen aluejärjestön edustajakokoukseen;
- g) valitaan tarpeelliset toimikunnat ja jaostot sekä tarvittaessa osaston luottamusmies ja hänen varamiehensä;
- h) päätetään kokouksen koollekutsumistavasta;
- i) asetetaan ehdokkaat aluejärjestön hallituksen jäseniksi;
- j) käsitellään muut mahdolliset asiat

TAPAHTUMAT

Hämeenlinnan rakentajaveteraanit

Lokakuun kokous ke 21.10. klo 13, Birger Jaarlin katu 12 A, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Kainuun rakentajaveteraanit

Syyskokous to 12.11. klo 12, Kainuun aluetoimisto, alakerta, Pohjolankatu 28 A, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen voileipä- ja kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Keski-Suomen rakentajaveteraanit

Risteily 30.11.–1.12. Tallinnaan. Lähtö ma 30.11. klo 15.30 Harjukadun tilausajolaiturista. Paluu ti 1.12. noin klo 24 samaan paikkaan. Ajoreitti: Vaajakoski–Joutsa–sata-ma. Matkan hinta 40 €/hlö, myös avec. Varattu 50 paikkaa. Ilmoittautumiset viimeistään pe 13.11., Kaarlo p. 050 542 7290 tai Raimo p. 040 768 8811. Tervetuloa mukaan!

Jyväskylän osastot 051, 052, 342, 395, 542, 626

Yhteiset pikkujoulujuhlat la 14.11. klo 18.30, hotelli-ravintola Revontuli, Hankasalmi. Linja-autokuljetus lähtee klo 18 Harjun tilausajolaiturista. Tarjolla jouluinen ruokailu ja tanssit alkavat klo 21. Ilmoittautumiset viimeistään ke 28.10. p.050 406 1851 tai 0400 345 909. Tervetuloa! Hallitukset

Päijät-Hämeen osastot: 066, 177, 405, 604

Yhteinen syyskokous to 12.11. klo 17.30, ravintola Wanha Herra, Laaksokatu 17, Lahti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi

muut esille tulevat asiat. Tulethan paikalle ajoissa päättämään osaston yhteisistä asioista! Hallitukset

Osastot: 081 Hanko, 121 Tammisaari, 174 Karjaa

Syyskokous to 22.10. klo 18, Karjaan Työväentalo, Kauppiaankatu 22, 10300 Karjaa. Esillä osastojen toiminnan päättäminen, uuden osaston perustaminen ja muut sääntömääräiset asiat. Kokous aloitetaan yhteiskokouksena, jonka jälkeen kukin osasto pitää oman syyskokouksensa. Hallitukset

Avdelningar: 081 Hangö, 121 Ekenäs och 174 Karis

Höstmöte den tor 22.10. klockan 18, Karis Folketshus, Köpmansgatan 22, 10300 Karjaa. I föredragningslistan finns avslutningen av avdelningarnas verksamhet, grundandet av en ny avdelning och de andra stadgeenliga ärenden. Mötet börjar gemensamt och där efter var och en håller sitt eget höstmöte. Styrelser

Os. 002, Helsingin maalarit Maalariveteraanien Mutlarikerhon syysretki

ke 11.11. Tallinnaan, Viking Line. Lähtö klo 11.30 Katajanokan terminaalista ja takasin Helsinkiin tullaan noin klo 20. Rantaan kannattaa tulla tuntia ennen lähtöä. Jokainen varaa ja maksaa matkalippunsa itse. Kerho maksaa lipun hinnan takaisin osallistujille. Passi tai uusi henkilökortti täytyy olla mukana. Tiedustelut ja ilmoittautumiset Ensio Frisk p. 050 526 9728. Tervetuloa!

Os. 007, Rakennusalojen ulkomaalaiset ammattilaiset

Syyskokous ke 4.11. klo 17.30, Uudenmaan aluetoimiston tilat, Siltaasaarekatu 4, katutaso, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Lisätietoja: puheenjohtaja

Helmut Jyrgenson p. 0400 758 096 tai sihteeri Niina Tommila p. 050 406 7028. Hallitus

Os. 008, Kainuu

Syyskokous la 24.10. klo 15, Hotelli Scandic Kajanus, Koskikatu 3, Kajaani. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen on päivällinen, jota varten ilmoittautumiset viimeistään ma 19.10., Olli p. 040 717 1346. Tervetuloa! Hallitus

Os. 011, Tampereen maalarit ja mattomiehet

Syyskokous ma 2.11. klo 17.30, Sorinkatu 4 A, 1. krs, Tampere. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 016, Turun talonrakentajat

Syyskokous ti 17.11. klo 18, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää toimitsija Juha Valonen. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 018, Turun raudoittajat ja sementtimiehet

Syyskokous la 21.11. klo 14, Turun aluetoimisto, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksyt-

tyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus kokoontuu klo 13. Hallitus

Os. 023, Tuusula

Syyskokous ja pikkujouluristeily 23.10.–25.10. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään ma 19.10., Matti Surakka p. 041 446 9865 Paikkoja rajoitetusti! Hallitus

Os. 027, Joensuu

Syyskokous to 19.11. klo 19, kerhohuone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen järjestäytymiskokous. Hallitus kokoontuu klo 18. Hallitus

Os. 029, Kuusankoski

Syyskokous ti 27.10. klo 18, Voikkaan Työväentalo, 1. krs, Voikkaantie 2, Voikkaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tilannekatsauksen pitää aluepäällikkö Kari Lapatto. Kahvitarjoilu. Kokouksen jälkeen hallituksen järjestäytymiskokous. Tervetuloa!

Pikkujouluristeily 12.–13.12. Tallinnaan, Tallink Baltic Queen. Lähtö la 12.12. klo 13.50 Valkealan ABC, klo 14.15 Kouvolan asema, klo 14.30 Kuusankosken keskusta, klo 14.35 Korian ABC:n piha ja klo 14.45 Elimäen Alppiruusu. Matkan hinta jäsenille ja seuralaisille 80 €/hlö, johon kuuluu myös päivällinen

laivalla. Lisätietoja ja ilmoittautumiset viimeistään pe 30.10., matkanjohtaja Seppo Sutinen p. 0400 556 103. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 033, Lappeenranta

Pikkujoulut la 28.11. klo 17–22, Lauritsalan Työväentalo, Hakalinkatu 1, Lappeenranta. Menuun kuuluu: salaattit, kalat, joulukinkku, lanttulaatikkoa, porkkanoita, perunagratiini, talon leipää ja voita, juomat, kahvi ja kakku. Tanssit soittaa tanssiorkesteri Saimaa. Lipun hinta jäsenille ja seuralaisille 10 €/hlö. Lippu toimii myös arpalippuna! Lippuja 135 ensimmäiselle. Niitä voi ostaa osaston toimistolta päivystysaikana.

Lasten pikkujoulut la 5.12. klo 13, elokuvateatteri Kino-Aula, Valtakatu 39, Lappeenranta.

Elokuva Tenavat 3D ennakkonäytöksenä (tulee 25.12. elokuvateatteriin). Lippuja osaston toimistolta päivystysaikana. Joulupukki paikalla. Tervetuloa!

Osaston päivystys maanantaisin ja perjantaisin klo 10–12, Lappeenrannan Työväenyhdistyksen tilat, Snellmaninkatu 12, 2. krs, Lappeenranta.
Hallitus

Os. 034, Imatra

Syyskokous ma 16.11. klo 18, Imatran Ay-talo, kolmannen kerroksen kokoushuone, Olavinkatu 17, Imatra. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 039, Helsingin matto- ja parkettimiehet

Syyskokous ti 3.11. klo 16 osaston Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.
Hallitus

Os. 041, Seinäjoki

Syyskokous pe 6.11. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34, Seinäjoki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 047, Lohja

Pikkujouluristeily 5.–6.12. Turku-Tukholma, Viking Line m/s Grace. Lähtö la 5.12. klo 17.30 Virkkalas-

ta, klo 17.40, Lohjan linja-autoasema, mistä linja-autoreittiä Lempolan kiertoliittymän kautta moottoritietä Turkuun. Laiva lähtee Turusta la klo 20.55 ja saapuu Turkuun su klo 19.50. Risteilyn hinta jäsenelle ja avecille 50 €/hlö A2-hytissä. Hintaan sisältyy lauantaina illallinen, sunnuntaina aamiainen ja päivällinen klo 15 sekä kuljetus. Ilmoittautumiset viimeistään to 5.11., rak.osasto47@gmail.com tai osaston toimistolla päivystysaikana parillisen viikon maanantaina klo 17–18. Maksut osaston tilille LUSP FI02 4006 1040 0677 65. Ilmoita viitetiedoissa nimet ja syntymävuodet.
Hallitus

Os. 053, Oulu

Syyskokous la 7.11. klo 13, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Osasto tarjoaa osallistujille lounaan.
Hallitus

Os. 056, Salo

Syyskokous la 14.11. klo 11, osaston toimisto, Turuntie 8, 2. krs, Salo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!

Joulujuhlat la 28.11. klo 17 vietetään VIIS töistä -pikkujoulurevyyn merkeissä, teatteri Provinssin Rikala-näyttämö, Turuntie 1, Salo. Esihtyksen jälkeen buffet-ruokailu ravintola Seurahuoneella. Paketin hinta 30 €/hlö. Puoliso/ystävä mukaan. Paikkoja varattu 30 kpl. Ilmoittautumiset viimeistään ma 2.11., Ari p. 041 444 2077. Maksu osaston tilille FI49 5410 6440 0115 00.
Hallitus

Os. 059, Oulu

Syyskokous ke 28.10. klo 18, hotelli Cumulus, Kajaaninkatu 17, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokoukseen osallistuja saa pikkujoululipun!

Pikkujoulut la 5.12. klo 18, Radisson Blu Hotel, Hallituskatu 1, Oulu. Buffet-ruokailu, mukana Matkalla-yhtye ja naiskuoro Viihdepiikkarit. Omavastuu 30 €/hlö. Lippuja saatavissa syyskokouksen jälkeen ja toimistolta (ma–ti) 2–3.11.
Hallitus

Os. 077, Mikkeli

Syyskokous la 14.11. klo 11, hotelli Cumulus, Mikonkatu 9, Mikkeli. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 078, Hamina

Syyskokous to 29.10. klo 18, ravintola Haminan Varuskuntakerho, Kadettikoulunkatu 3, Hamina. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen on tarjolla lämmintä iltapalaa. Tervetuloa kehittämään osaston toimintaa!
Hallitus

Os. 083, Keuruu

Syyskokous la 24.10. klo 12, Pappilan Taverna, Kangasmannilantie 4, Keuruu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokous aloitetaan lounaalla. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 091, Kuopio

Pikkujoulut pe 11.12. klo 19, Kuopion Musiikkikeskus, Iloinen joulukonsertti Finlanders & Seitsemän Seinähullua Veljestä. Väliajalalla kahvitarjoilu. Lippujen hinta 10 €/kpl ja niitä saa 2 kpl/jäsen. Mukaan mahtuu 120 ensiksi ilmoittautunutta! Sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 23.10., Kimmo p. 040503 7149, kimmophirvonen@hotmail.com. Jäsenet puolisoineen tervetuloa!
Hallitus

Os. 094, Turku

Syyskokous to 5.11. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi esitys, että osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuukauden ensimmäinen torstai Turun aluetoimiston kokoustiloissa, sekä muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!
Osaston kotisivut <http://osasto094.rakennusliitto.net/tapahtumat/>
Hallitus

Os. 097, Lohjan kirvesmiehet

Syyskokous ke 11.11. klo 17.30, Metallitupa, Tehtaankatu 9, Lohja. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Esillä myös hallituksen esitys osaston lakkauttamisesta ja jäsenistön siirtymisestä os. 001 Helsingin kirvesmiesten osastoon sekä muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna

Pikkujoulut la 28.11. klo 18.30, hotelli Vaakuna, Possentie 7, Hämeenlinna. Hinta jäsenille seuralaisineen 25 €/hlö sisältäen joulu-ruokailun, glögin ja ohjelman. Lippuja saa Hämeenlinnan aluetoimistosta p. 040 575 8349 tai Rampe Leppäselältä p. 050 413 3283. Tervetuloa!
Hallitus

Os. 101, Porin maalarit ja mattomiehet

Kuukausikokous ti 20.10. klo 18, Satakunnan aluetoimisto, Liisankatu 18, Pori. Käsitellään esille tulevat asiat.
Hallitus

Os. 113, Siilinjärvi

Syyskokous 17.11. klo 18, Luottamusmiestoimisto, Harjamäentie 1, Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 28.11. klo 18, hotelli Iso Valkeinen, Majaniementie 2, Kuopio. Esiintyjänä Yölintu. Kyyti lähtee klo 17.30 Siilinjärven Linja-autoasemalta. Mahdollisuus majoitukseen, joka on varattava itse, hintaan 2hh/ 50 €/hlö. Tiedustelut ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 20.11., Janne Rautiainen p. 044 585 2202.
Hallitus

Os. 123, Rauma

Syyskokous to 19.11. klo 18, hotelli Cumulus Rauma, Aittakarinkatu 9, Rauma. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Liiton puheenvuoron käyttää sosiaalishteeri Tiina Nurmi-Kokko. Ruokailu. Tervetuloa!
Hallitus kokoontuu klo 17.
Hallitus

Os. 124, Toijala

Syyskokous la 31.10. klo 14, Metsola Sali, Valtatie 5, Akaa. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Osasto kiittää jäseniään kuluneesta vuodesta ja tarjoaa lounaan ruokajuomineen kokouksen jälkeen lähiravintolassa. Tervetuloa! Hallitus

Os. 131, Rovaniemi

Syyskokous pe 6.11. klo 18, Half Moon, Koskikatu 25, Rovaniemi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Pikkujouluajankohta näkyvissä Rovaniemen aluetoimistolla! Hallitus

Os. 159, Savonlinna

Syyskokous pe 30.10. klo 18, Ravintola Savon Hovi, Karjalantie 11, Savonlinna. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 160, Kerimäki

Syyskokous to 29.10. klo 18, Osuuspankin kokoustila, Hälväntie 2, Kerimäki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 187, Lempäälä

Syyskokous pe 6.11. klo 17, Kahvila Ståhlberg, Lempääläntie 12, Lempäälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** su 28.11. Tampereella teatterin (klo 13) ja jouluaterian merkeissä. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään su 25.10., Tero Tiura p. 050 569 208. Hallitus

Os. 200, Tunturi-Lappi

Syyskokous ja pikkujoulut la 28.11. klo 14.30, hotelli Ylläsrinne, Hotellintie 6, Ylläsjärvi. Esillä

sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. **Pikkujoulut** samassa paikassa. Tapahtuma jäsenille maksuton, puolisolle tai seuralaiselle 31 € tai 71 €/hlö, joka on suoritettava osaston tilille: FI58 5643 5720 0127 65. Käteismaksuja ei oteta vastaan! Ilmoittautumiset viimeistään la 21.11. Eugen Parviasele joko sähköpostilla eugen_parviainen@hotmail.com tai tekstiviestillä p. 040 550 9282. Tarkemmat tiedot osaston kotisivuilta: <http://osasto200.rakennusliitto.net/> Hallitus

Os. 213, Nastola

Syyskokous pe 23.10. klo 18, Yritystalo Aktiivi, Soratie 2, Nastola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Liiton terveiset kokousväelle tuo koulutuspäällikkö Juhani Lohikoski. Kokouksen jälkeen vapaata illanviettoa saunomisen, makkaranpaiston ja seurustelun merkeissä. Tervetuloa! Hallitus

Os. 224, Kankaanpää

Syyskokous pe 13.11. klo 17.30, Kuntoutuskeskus Kelankaari, Kelankaari 4, Kankaanpää. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Ruokailu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 240, Juankoski

Syyskokous pe 23.10. klo 18.30, Pohjois-Savon Osuuspankin kerho, Juankoskentie 18, Juankoski. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 288, Nurmijärvi

Syyskokous to 12.11. klo 18, Perttulan kansantalo, Nummenpääntie 9, Perttula. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla toimitsija Sini Partinen. Hallitus

Os. 291, Outokumpu

Syyskokous su 25.10. klo 17, Alankonkatu 1, Outokumpu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 295, Jokilaakso

Syyskokous la 14.11. klo 12, Ylivieskan Uimahallin kokoustilat, Närhtie 2, Ylivieska. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat.

Pikkujoulut la 28.11. klo 19 hotelli Rantakallassa Kalajoella jäsenille ja puolisoille. Osasto tarjoaa joulumenun. Linja-autokyyti Oulaisista Ylivieskan kautta Kalajoelle. Auto lähtee klo 17.30 Ylivieskan matkahuollossa ja on klo 17.30 Ylivieskan matkahuollossa, josta matka jatkuu Kalajoelle. Paluukyyti lähteen klo 01 Rantakallasta. Ennakkomaksu 10 €/hlö joka maksetaan takaisin drinkkilippuna. Maksut tulee maksaa tilille FI62 5534 0520 1257 45, viitteeksi osallistujien nimet. Ilmoittautumiset viimeistään to 12.11. klo 16–21 p. 044 545 7734 tai 040 725 9046. Hallitus

Os. 311, Siilinjärvi

Syyskokous la 14.11. klo 12, ravintola Old Fox, Sorakuja, 2 Siilinjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Pikkujoulut 14.–15.11. Tahko Spa Hotelli, Tahkavuori. Linja-autokuljetus lähtee la 14.11. klo 14 ravintola Old Foxin edestä syyskokouksen jälkeen. Paluukyyti lähtee su 15.11. klo 12 Tahkovoorelta. Omavastuu jäseneltä ja avecilta 40 €/hlö. Mukaan pääsee 40 ensimmäiseksi ilmoittautunutta ja omavastuun osaston tilille maksanutta. Paikkoja rajoitetusti! Ilmoittautumiset viimeistään su 1.11., Viljo Rissanen p. 040 589 2390. Hallitus

Os. 318, Kiuruvesi

Syyskokous ti 20.10. klo 18, Puistonkulman, kokoustilat, Asematie 16, Kiuruvesi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 320, Laihia

Syyskokous to 5.11. klo 18, hotelli Kantri, Kauppatie 5, Laihia. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 349, Matinkylä

Syyskokous ma 9.11. klo 18, Matinkylän Pirtti, Keskipäivänkuja 4, Espoo. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 378, Orimattila

Syyskokous pe 6.11. klo 18, Humiseva, Karkkulantie 34, Orimattila. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 379, Polvijärvi

Syyskokous ma 26.10. klo 18, Mika Siimestön kotona, Polvijärventie 57, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 390, Helsingin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous la 21.11. klo 9, osaston Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Ajankohtaisista asioista kerää toimitsija Niko Räsänen. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa!

Pikkujoulut la 21.11. Lähde mukaan osaston pikkujoulupäiväriestilille Tallinnaan, lähtö klo 13.30, ruokailu yms. menomatalla ja maissa meillä on aikaa 4,5 tuntia, jonka jälkeen palaamme Helsinkiin klo 22.30. Paikkoja on varattu 47 osaston jäsenelle ja paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä. Koko paketti on jäsenille maksuton. Peruuttamaton varaus laskutetaan ilmoittautuneelta! Lisätietoja ja ilmoittautumiset Niko Räsänen 040 508 7731. Hallitus

Os. 404, Porin putkimiehet ja -eristäjät

Syyskokous ke18.11. klo 18, ravintola Liisanpuisto, Liisankatu 20, Pori. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 425, Pudasjärvi-Taivalkoski

Syyskokous su 8.11. klo 12.30, Jukolan Pirtti, Jukolantie 4, Pudasjärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus kokoontuu klo 12.

Pikkujoulu- ja kylpyläviikonloppu 4.-6.12. Oulun Eedenissä. Matkan hinta jäsenille 65 €/hlö ja aveceille 95 €/hlö. Ilmoittautumiset viimeistään to 19.11., Taisto p. 040 546 9216. Maksu osaston tilille FI45 5360 0420 0339 72. Bussi lähtee klo 17 Taivalkosken linja-autosemalta ja klo 17 Pudasjärveltä. Tarkemmat tiedot osaston kotisivuilta. Hallitus

Os. 468, Mäntsälä

Kuukausikokous ti 20.10. klo 19, Shell Pohjoinen, Pohjoinen Pikatie 1, Mäntsälä. Käsitellään esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

Syyskokous ti 17.11. klo 19, Shell Pohjoinen, Pohjoinen Pikatie 1, Mäntsälä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu.

Pikkujoulukylpylämatka 26.-29.11. Tallinnaan, Park Inn by Radison Conference Spa. Paikkoja varattu 30 henkilölle. Ilmoittautumiset viimeistään ma 20.10. osaston kuukausikokouksessa Teukalle tai p. 040 733 0012. Omavastuu osaston jäseneltä 80 € ja avecilta 140 €. Omavastuu maksettava viimeistään ma 30.10. Hallitus

Os. 494, Joensuu

Syyskokous to 5.11. klo 18, kerho huone, Torikatu 5, Joensuu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Jouluruokailu pe 11.12. klo 19, Ravintola Aada, Kauppakatu 32, Joensuu. Ilmoittautumiset viimeistään pe

27.11 p. 040 775 4038. Tervetuloa! Hallitus

Os. 495, Uurainen

Syyskokous su 1.11. klo 12, Parman ruokala Kangashäkki. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 542, Jyväskylä

Syyskokous la 14.11. klo 15, hotelli-ravintola Revontuli, Revontulentie 1, Hankasalmi. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 557, Luumäki

Syyskokous ti 3.11. klo 18, Taaveitin Lujabetonin ruokala, Teollisuustie 18, Taavetti. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 579, Kouvolan putkimiehet

Syyskokous pe 6.11. klo 18, hotelli Vaakuna, Hovioikeudenkatu 2, Kouvola. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Tervetuloa!

Hallitus kokoontuu klo 17. Hallitus

Os. 603, Turun muurarit

Syyskokous ke 18.11. klo 18, Turun aluetoimiston kokoustilat, Uudenmaankatu 6a, Turku. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Kahvitarjoilu. Hallitus

Os. 614, Oulun muurarit

Syyskokous ti 27.10. klo 18, Oulun aluetoimiston kokoustila, Rautatiekatu 40, Oulu. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa

hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! **Teatteri-ilta** pe 4.12. klo 19, Oulun kaupunginteatteri suuri näyttämö, musikaali Addams Family. Paikkoja rajoitetusti. Ilmoittautumiset Kari Mustonen p. 0400 586 862. Tervetuloa! Hallitus

Os. 626, Jyväskylän muurarit

Syyskokous to 5.11. klo 17, Viitanientie 1 B, 2. krs, Jyväskylä. Esillä sääntöjen määräämät asiat (toimihenkilövalinnat vuodelle 2016); käsitellään osaston sääntöjen muuttamista Rakennusliiton 23. liittokokouksessa hyväksytyjen ammattiosaston mallisääntöjen mukaisesti. Lisäksi muut esille tulevat asiat. Paikalla Ari Backlund A Vuoriolta esittelemässä tuotteitaan sekä koulutuspäällikkö Petri Hagman Jyväskylän Aikuisopistosta kertoo opiston koulutusmahdollisuuksista. Ruokatarjoilu ja päälle saunomista. Hallitus

ONNEA

80 vuotta

Mäenpää Tauno 28.8., Kuusankoski. Os. 029, Kuusankoski

KUOLLEITA

Alaraappana Leevi Niilo

Osastomme pitkäaikainen jäsen Leevi Niilo Alaraappana kuoli 1.7.2015. Hän oli syntynyt 29.4.1925 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1953. Muistoa kunnioittaen Os. 601, Helsingin muurarit

Helenius Jaakko Armas

Osastomme pitkäaikainen jäsen Jaakko Armas Helenius kuoli 4.9.2015. Hän oli syntynyt 6.6.1931 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.3.1963. Muistoa kunnioittaen Os. 100, Hämeenlinna

Keinänen Arvo Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Arvo Olavi Keinänen kuoli 9.9.2015. Hän oli syntynyt 5.12.1924 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.9.1942. Muistoa kunnioittaen Os. 222, Raaha

Lehmonen Erkki Jorma

Osastomme pitkäaikainen jäsen Erkki Jorma Lehmonen kuoli 16.9.2015. Hän oli syntynyt 2.2.1938 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.2.1961. Muistoa kunnioittaen Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät

Muuriainiemi Aarne Olavi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Aarne Olavi Muuriainiemi kuoli 14.9.2015. Hän oli syntynyt 4.2.1940 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.10.1972. Muistoa kunnioittaen Os. 003, Helsinki

Nättiaho Eino Juhani

Osastomme pitkäaikainen jäsen Eino Juhani Nättiäho kuoli 25.8.2015. Hän oli syntynyt 9.10.1948 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 1.4.1985. Muistoa kunnioittaen Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät

Turunen Risto Kalevi

Osastomme pitkäaikainen jäsen Risto Kalevi Turunen kuoli 25.9.2015. Hän oli syntynyt 7.4.1947 ja liittynyt Rakennusliiton jäseneksi 17.3.1985. Os. 006, Uudenmaan torninosturikuljettajat ja -asentajat

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT

Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSAOLEVAT:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- Betamer Eesti Oü
- Berinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- Duramek Oy
- Edmonton Oü
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Ehiter Arendus Oü
- Eikner Oü
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Målning Ky

- Garantmeister Oü
- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talaxi & Tar Oy
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Marsalis-Ehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü

- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Rentdeal Helsinki Oü
- Rimatex Oy
- Roiha Oy
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Ou
- Savega AS
- Scantrim Oy
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Slovac s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oü
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)
- Windrox Grupp AS

TAPAHTUMAT

TEATTERI-ILTA
Uusimaa

Aika: la 5.12. klo 19
Paikka: Q-teatteri, Tunturinkatu 16, 00100 Helsinki
Näytelmä Jälkeenjäävät, ohjaus Jani Volanen. Rooleissa: Tommi Korpela, Pirjo Lonka, Elena Leeve, Jussi Nikkilä, Eero Ritala, Lotta Kaihua ja Ola Blick.

Lippuja on 90 kpl, 1 kpl/jäsen tai 2 kpl/jäsen, jos mukaan tulee avio- tai avopuoliso. Lippuja voi noutaa aluetoimiston jäsenpalvelusta, Siltasaarenkatu 4, katutaso.

Tiedustelut: Vilppu Oikarinen p. 050 383 5453.

Rakennusliiton Uudenmaan aluejärjestö

OULUN ALUEEN RAKENTAJIEN
YHTEISET PIKKUJOULOT

Aika: la 5.12. klo 18
Paikka: Radisson Blu Hotel, Kajaaninkatu 17, Oulu

Ilta alkaa jouluisella buffet-ruokailulla. Sen jälkeen esiintyy naiskuoro Viihdepiikkarit. Loppuillan musiikista vastaa Bilebändi Matkalla.

Mukana olevat osastot ja yhteyshenkilöt:

059, Titta Mansikkamäki p. 040 547 9463
102, Mika Yli-Suvanto p. 050 413 2918
393, Pekka Lindström p. 040 518 8682
489, Tapani Pitkänen p. 040 063 7583

Seuraa osastosi tiedotuksia lehdestä, kotisivuilta, tai soita yhteyshenkilölle.

Huom! Muut Oulun alueen osastot, jos pikkujouluunne on vielä suunnittelematta ja haluatte mukaan, soittakaa Titalle.

KURSSEJA JA KOULUTUSTA

TALOTEKNIikka-ALAN KOULUTUKSIA
Uusimaa

Putkiasentajien tes- ja urakanmittauskoulutus

Aika: la 7.11. klo 11
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Hakaniemi

Putkiasentajien atk-mittaohjelmakoulutus

Aika: la 5.12. klo 11
Paikka: Uudenmaan aluetoimisto, Siltasaarenkatu 4, katutaso, Hakaniemi

Kurssien kesto noin 3,5 tuntia. Paikkoja rajoitetusti, täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittautumiset: Niko Räsänen p. 040 508 7731

Uudenmaan aluejärjestö

LOMIA

LIITON VETERAANILOMAT 2016

Rakennusliitto järjestää kolme (3) viikon kestoista veteraanilomaa vuosittain. Lomat on kiintiöity alueittain ja ne järjestetään Härmän Kylpylässä ja Hotelli Siikarannassa.

Lomat on tarkoitettu vapaajäsenyyden saavuttaneille yli 30 vuotta jäsenenä olleille eläkkeellä oleville vapaaajajäsenille, jotka eivät aiemmin ole vastaavaa lomaa käyttäneet. Hakukaavakkeen saat aluetoimistosta tai lomavastaavalta p. 020 774 3012.

Hyväksytyille lomalaisille lähetetään kutsukirje noin kuukautta ennen lomaa.

Palautus osoitteella:

Rakennusliitto/lomavastaava
PL 307
00531 Helsinki

Härmän Kylpylä 4.–10.4.2016

Lomalle voivat hakea Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Pohjanmaan, Kainuun, Lapin ja Oulun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 320 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 26.2.2016.**

Hotelli Siikaranta 28.5.–3.6.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Itä-Suomen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 15.4.2016**

Hotelli Siikaranta 27.8.–2.9.2016

Lomalle voivat hakea Uudenmaan, Keski-Suomen, Hämeen, Kymen, Satakunnan ja Turun alueen veteraanijäsenet. Veteraanille lomaviikko on maksuton. Mukaan tuleva puoliso, ystävä tai avustaja maksaa lomasta 370 €. Matkakuluista vastaa jokainen lomalainen itse. **Hakuaika päättyy 1.7.2015.**

Oulun aluejärjestön Kalajoen Hiekkasärkkäin
Timantti B-lomaosake on varattavissa alueen
osastojen jäsenille ajalle 1.1.–31.5.2016.

Varauksia otetaan vastaan 28.10.–30.10.,
ke-to klo 8.30–16 ja pe 8.30–15, Kirsti Haapasalo p. 020 774 3390.

Lomat annetaan varausjärjestyksessä. Etusijalla ovat ne jäsenet, jotka eivät ole aikaisemmin lomaa käyttäneet. Huoneisto on 60 m² ja mitoitettu 4–6 henkilölle. Lomat ovat 3–4 vrk:n pituisia ja niiden kesto 3 vrk (pe–ma) ja 4 vrk (ma–pe). Hinta 200 €/loma.

Huoneiston osoite: Kiinteistö Oy Hiekkasärkkäin Timantti B9, Matkailutie 150 C as 9, 85100 Kalajoki.

Lisätietoja kohteesta osoitteessa <http://www.rantakalla.fi>.

Lemmikkieläinten tuonti huoneistoon on kielletty!

Voit käydä 1.12. lähtien tutustumassa varaustilanteeseen Kalajoki24.fi sivustolla. Varaukset tulee kuitenkin tehdä Oulun toimiston kautta!

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4,
PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Työehtoasiat 020 690 232
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

Aluetoimistot

Toimistot avoinna:

maanantaisin ja tiistaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma-to 8.30–12.00 ja 13.00–16.30 ja pe 8.30–12.00 ja 13.00–15.30

Toimistojen yhteystiedot:

Häme/03

Hämeenlinnan toimisto

Birger Jaarlin katu 18 B,
13100 Hämeenlinna

Tampereen toimisto

Sorinkatu 4,
33100 Tampere

Itä-Suomi/04

Joensuun toimisto

Torikatu 30,
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto

Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

Kuopion toimisto

Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Kainuu/10

Pohjolankatu 28 A,
87100 Kajaani

Keski-Suomi/02

Yrjönkatu 30,
40100 Jyväskylä

Kymi/06

Kouvolan toimisto

Salpausselänkatu 60 C,
45100 Kouvola

Lappi/13

Kemin toimisto

Keskuspuistikatu 50,
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto

Maakuntakatu 15,
96100 Rovaniemi

Oulu/14

Rautatienkatu 40
90120 Oulu

Pohjanmaa/05

Pitkäkatu 43,
65100 Vaasa

Satakunta/07

Liisankatu 18,
28100 Pori

Turku/09

Uudenmaankatu 6 a,
20500 Turku

Uusimaa/01

Siltasaarekatu 4,
00530 Helsinki

Lahden toimisto

Hämeenkatu 32,
15140 Lahti

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennuskassa.fi

Päivärahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Jäsenasiat 020 690 231

Palveluaika ma-to klo 8.30–16.00 ja pe klo 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset.

Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskellessa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinä Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta. Kirjautuminen vaatii jäseneltä henkilökohtaiset pankkitunnukset (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki tai Säästöpankki).

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplik eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor. För att kunna logga in krävs personliga bankkoder i (Aktia, Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, Osuuspankki, Pop, S-Pankki eller Säästöpankki).

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20
____/____20 - ____/____20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)

SAIRAS / SJUK

OPISKELIJA / STUDERANDE

ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT

ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG

ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG

HOITOVAPAALLA / VÄRDLEDIG

OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÄRDARE

MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNEKVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)

PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)

RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGOR TILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134,70101 Kuopio.

Jos jäät työttömäksi

- Ilmoittaudu heti työttömäksi jäätyäsi TE-toimistoon työnhakijaksi. Ansiopäivärahaa voidaan maksaa vain ajalta, jolloin olet ollut työttömänä työnhakijana TE-toimistossa.
- Ansiopäivärahaan on oikeus työttömyyskassan jäsenellä, joka on ollut vakuutettuna yhdenjaksoisesti työttömyyskassassa vähintään 26 työttömyyttä edeltävää viikkoa ja on vakuutettuna ollessaan täyttänyt työssäoloehdon. Työttömyyskassassa vakuutettuna oleminen tarkoittaa sitä, että henkilö on työttömyyskassan jäsen ja jäsenmaksut on maksettu.
- Työssäoloehto täyttyy, kun henkilö on ollut jäsenyyssä 26 kalenteriviikkoa palkkatyössä, jossa työaika on kunakin kalenteriviikkona ollut vähintään 18 tuntia. Työn ei tarvitse olla yhdenjaksoista, vaan työssäoloehto kerryttävää viikkoja voi kertyä välittömästi työttömäksi työnhakijaksi ilmoittautumista edeltäneen, 28 kuukauden mittaisen tarkastelujakson aikana. Lisäksi edellytetään, että työstä maksettu palkka on ollut työehtosopimuksen mukainen. Ellei alalla ole työehtosopimusta, palkan on oltava kokoaikatyöstä vähintään 1 154 euroa kuukaudessa.
- Työssäoloehdon voimassaolo päättyy, kun henkilö on ollut poissa työmarkkinoilta yli kuusi kuukautta ilman hyväksyttävää syytä. Työttömyyskassa voi maksaa etuuksia vasta, kun henkilö on täyttänyt työssäoloehdon uudelleen. Myös se, jos henkilö toimii palkansaajakassan jäsenyyssä aikana päätoimisena yrittäjänä yli 18 kuukautta, aiheuttaa työssäoloehdon voimassaolon katkeamisen.
- Työttömäksi jäävän on aina päiväraha hakemuksen toimittaessaan annettava työttömyyskassalle selvitys työttömyyttä edeltäneestä ajasta. Tiedot tarvitaan sekä työssäolosta että mahdollisesta työmarkkinoilta poissaolosta.

- Työssäoloaika osoitetaan palkkatodistuksilla, joista on käytävä ilmi työsuhteen alkamis- ja päättymisaika. Palkkatodistuksiin olisi aina hyvä saada tieto pidetyistä vuosilomista. Palkkatodistuksiin tulee merkitä työnantajan y-tunnus. Myös kopiot irtisanomis- tai lomautusilmoituksista tulee toimittaa työttömyyskassalle.
  - Mikäli olet ollut lomautettuna työstäsi viimeisen vuoden aikana, palkkatiedot tarvitaan silloin tämän lomautuksen jälkeiseltä ajalta.
  - Työviikoista, jolloin työtä on tehty vähemmän kuin 18 tuntia, tulee palkkatodistuksessa ilmoittaa erikseen työtunnit ja palkat. Näitä viikkoja ei oteta mukaan työssäoloeseen eikä palkanmääritykseen.

Hakemuksen täyttäminen

- Päivärahaa haetaan ansioturvan päiväraha hakemuslomakkeella. Hakemuslomakkeita saat TE-toimistosta tai liiton aluetoimistosta. Ansiopäivärahan ensihakemuksen että jatkohakemuksen voit tehdä myös sähköisesti eAsiointi-palvelumme kautta. eAsiointin kautta voit toimittaa liitteitä ansiopäiväraha hakemukseen. eAsiointi-palveluun pääsee kirjautumaan työttömyyskassan kotisivujen, www.rakennuskassa.fi, tai Rakennusliiton kotisivujen, www.rakennusliitto.fi, kautta.
- Verotietoja kassalle ei tarvitse ilmoittaa, ellei verotietoihin ole haettu muutosta tai etlet ole saanut portaikkoverokorttia.
- Alle 18-vuotiaista huollettavista lapsista lapsikorotusta haetaan ilmoittamalla hakemuksessa lapsen syntymäaika. Tavallisesti lapsista ei tarvita todistuksia, koska lapsitiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen kautta.
- Hakemuksessa on ilmoitettava mahdolliset sivutulot ja sosiaalietuudet ja liitettävä näistä todistukset mukaan. Maatalous- tai yrittäjätuloista on liitettävä mukaan selvitys viimeksi vahvistetusta verotuksesta.

Päivärahan hakeminen

- Normaalisti päivärahaa haetaan neljän kalenteriviikon jaksoissa jälkikäteen. Hakemuksen tulee päättyä sunnuntaihin.
  - Työttömäksi jäävä voi kuitenkin täyttää ensimmäisen hakemuksen lyhyemmältä ajalta. Tällöinkin hakemuksen on päättyttävä sunnuntaihin. Suotavaa on, että täysiä kalenteriviikkoja on jo kertynyt kaksi.
  - Normaalista neljän viikon rytmiä noudatetaan silloinkin, kun työttömänä ollessa tekee satunnaisia lyhyitä työkaksoja, jotka alkavat ja päättyvät kyseisen viikon jakson aikana.
  - Jos maksujaksolla alkanut yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö jatkuu yli kyseisen neljän viikon jakson, voi hakemuksen päättää työn aloittamista edeltävään päivään. Lisäksi hakemukseen merkitään milloin yli kaksi viikkoa kestävä kokoaikatyö on aloitettu.
  - Jos teet osa-aikatyötä, josta saat palkkaa kuukauden jaksoissa, hae päivärahaa kuukauden jaksoissa ja liitä mukaan palkkatodistus.
  - Hakemuksen kaikki kohdat on täytettävä huolellisesti, jotta niitä ei jouduta palauttamaan täydennettäväksi. Työttömyyspäivärahaa on haettava kolmen (3) kuukauden kuluessa siitä päivästä, josta sitä halutaan maksettavaksi. Postitse toimitetut hakemukset lähetetään työttömyyskassan osoitteeseen:

RAKENNUSALAN TYÖTTÖMYYSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Hakemuksia voi jättää myös aluetoimistoihin ja joillakin paikkakunnilla osaston taloudenhoitajalle.

Om du blir arbetslös

- Anmäl dig genast när du blir arbetslös på TE-byrån som arbetssökande. Kassan kan betala inkomstdagpenning bara för de dagar då du har varit arbetslös arbetssökande hos TE-byrån.
- Rätt till inkomstdagpenning har en sådan medlem i arbetslöshetskassan, som utan avbrott har varit försäkrad i arbetslöshetskassan i minst 26 veckor före arbetslösheten och som uppfyllt arbetsvillkoret under den tid han eller hon har varit försäkrad. Att vara försäkrad i arbetslöshetskassan betyder att personen är medlem i arbetslöshetskassan och har betalat sina medlemsavgifter.
- Arbetsvillkoret uppfylls då personen under sin medlemstid på 26 kalenderveckor har haft lönearbete, där arbetstiden under respektive kalendervecka är minst 18 timmar. Arbetet behöver inte ha pågått utan avbrott, utan man kan samla veckor till arbetsvillkoret under en granskningstid på 28 månader innan man anmäler sig som arbetslös arbetssökande. Dessutom förutsätts att lönen för arbetet betalats enligt kollektivavtalet. Om det inte finns något kollektivavtal inom branschen, ska lönen i heltidsarbete vara minst 1 154 euro i månaden.
- Arbetsvillkoret gäller inte längre när personen har varit borta från arbetsmarknaden i över sex månader utan godtagbar orsak. Arbetslöshetskassan kan betala ut förmåner först då personen har uppfyllt arbetsvillkoret på nytt. Om en person under den tid han eller hon är medlem i en löntagarkassa arbetar som företagare i över 18 månader leder det till avbrott i giltighetstiden för arbetsvillkoret.
- Den som blir arbetslös ska alltid då han eller hon lämnar in sin ansökan om dagpenning ge arbetslöshetskassan en utredning över tiden före arbetslösheten. Vi behöver uppgifter om såväl tid i arbete som eventuella frånvaro från arbetsmarknaden.
- Tiden i arbete bevisas med löneintyg, av vilka det

framgår när anställningsförhållandet började och slutade. Det vore bra att alltid i löneintygen också få uppgift om den semester man hållit. Arbetsgivarens FO-nummer ska finnas på löneintyget. Du ska också skicka in kopior av meddelandet om uppsägning eller permittering till arbetslöshetskassan.

- Om du har varit permitterad från ditt arbete under det senaste året behöver vi löneuppgifterna för tiden efter denna permittering.
- Du ska separat uppgive antalet arbetstimmar och lönen för dem för de arbetsveckor då du har arbetat mindre än 18 timmar. Dessa veckor räknas inte med i arbetsvillkoret eller då lönen definieras.

Så här fyller du i ansökan

- Du ansöker om dagpenning på blanketten för ansökan om inkomstrelaterad dagpenning. Du får blanketter på TE-byrån eller förbundets kretskontor. Du kan göra den första ansökan om inkomstdagpenning och även de fortsatta ansökningarna elektroniskt via vår tjänst eAsiointi. Via eAsiointi kan du skicka in bilagor till din ansökan. Du kommer in på tjänsten eAsiointi genom att logga in via arbetslöshetskassans hemsidor, www.rakennuskassa.fi eller via Byggnadsförbundets hemsidor www.rakennusliitto.fi.
- Du behöver inte skicka in några skatteuppgifter till kassan, ifall du inte har ansökt om ändringar eller du har fått ett graderat skattekort.
- Du ansöker om barnförhöjning för barn under 18 år genom att i din ansökan uppgive barnens födelsetid. Det behövs vanligtvis inga intyg över barnen, eftersom vi får uppgifter om barnen via Befolkningsregistret.
- Du ska i ansökan uppgive eventuella biinkomster och sociala förmåner och bifoga intyg över dessa. Om du har jordbruks- eller företagarkinomster ska du bifoga en utredning över den senast fastställda beskattningen.

Så här ansöker du om dagpenning

- Du ansöker normalt om dagpenning i perioder på fyra kalenderveckor i efterskott. Ansökan ska sluta på en söndag.
  - Den som blir arbetslös kan dock fylla i den första ansökan för en kortare tid. Också då ska ansökan sluta på en söndag. Vi rekommenderar att du har samlat på dig två fulla kalenderveckor.
  - Den normala rytmen på fyra veckor följs också då du som arbetslös har tillfälliga korta perioder med arbete som börjar och slutar under denna fyraveckorsperiod.
  - Om ett heltidsarbete på över två veckor har börjat under betalningsperioden och fortsätter över fyraveckorsperioden kan ansökan avslutas den sista arbetslöshetsdagen. Dessutom ska du i ansökan anteckna att du har påbörjat ett heltidsarbete på över två veckor.
  - Om du har deltidsarbete, för vilket du får lön per månad, ska du ansöka om dagpenning per månad och bifoga löneintyg.
  - Du ska noggrant fylla i alla punkter i ansökan, så att vi inte blir tvungna att returnera dem till dig för komplettering. Du ska ansöka om arbetslöshetsdagpenning inom tre (3) månader från den dag då du vill ha dagpenningen. Ansökningar per post skickas till arbetslöshetskassan på adressen:

BYGGNADSRANSCHENS ARBETSLÖSHETSKASSA PL 135, 70101 KUOPIO

Du kan också lämna in ansökan på kretskontoren och på vissa orter till avdelningens kassör.

Teeveen tulevaa ohjelmistoa:

Nelonen 21.00 lauantai 17.10.

Casino Royale

Elokuva alkaa mustavalkoisena, mutta kyseessä ei ole filmaattinen säästötoimi vaan taiteellinen tyylikeino, jolla katsojaa houkuttelee kolkkaan agenttitunnelmaan. **Daniel Craig** eläytyy ensimmäiseen Bond-rooliinsa, ja avauskohtauksessa hän purkaa paineita tappamalla roiston yleisessä käymälässä sekä toisen hämärässä konttorissa. **Chris Cornellin** laulaman tunnuskappaleen jälkeen juoni muuttuu sekavaksi, eikä elokuvaa kannata katsoa sen pidemmälle.

Nelonen 21.00 lauantai 24.10.

007 – Quantum of Solace

Elokuva alkaa Gardajärven tienoilla Italiassa, mistä löytyy takaa-ajoon soveltuvia kurveja sekä kielekkeitä. Kun Bond on karistanut kannoiltaan konnat ja karabinieerit, hän pysäköi Aston Martin DBS V12:n luolaan ja avaa tavaratilan. Kuin taikaiskusta juoni muuttuu sekavaksi, sillä takakontissa kellii ketku, jota katsoja ei voi tunnistaa, ellei hän ole nähnyt Casino Royalea. Onkin aika vaihtaa kanavaa, kun **Alicia Keys** ja **Jack White** alkavat laulaa.

Teeveen menevää ohjelmistoa:

Nelonen 21.00 lauantai 31.10.

007 Skyfall

Elokuva alkaa Istanbulissa, missä on runsaasti takaa-ajoon soveltuvia kapeita kujia. Hytkyttyään ensin Jeepin kyydissä Bond vaihtaa kulkuvälineeksi Honda CRF250R -moottoripyörän ja polttaa kumia basaarissa sekä rakennusten katoilla, kunnes hän hyppää junan kyytiin. Tässä vaiheessa juoni muuttuu käsittämättömäksi, sillä Miss Money Penny ampuu Bondin hengiltä ja tämä putoaa rautatiesillalta jokeen. Sankarille heitetään hyvästi **Adelen** jolloin tullaan.

TV5 21.00 perjantai 16.10.

Medusan perintö

Ilmeisesti Bond vain haavoittuu, sillä elokuvan alussa sankari pulpahtaa pinnalle Alaskassa, missä hän viettää eräelämää aivan erinäköisenä toipilana. Heppu nappailee alvariinsa lääkkeitä, mikä voi selittää sen, että hän tuntuu unohtaneen paitsi kasvopirteensä myös nimensä. **Daniel Craigin** vaimo ilmestyy tueksi naispääosaan, mutta juoni jatkuu niin sekavana, ettei kannata jäädä odottelemaan Mobyn biisiä, joka soitetaan vasta lopputekstien aikana.

Ensi-ilta pe 30.10.

007 Spectre

Yli hilseen menee myös uusin 007-leffa, joka on samalla **Daniel Craigin** viimeinen. Ensinnäkin elokuva seuraa Bondin sekä ennestään tutun takakonttimiehen välistä shakkiottelua, mikä on lajia tuntemattomalle ajanhukkaa. Toiseksi juoni antaa ymmärtää, että Bond kohtaa vasta nyt rikollisjärjestön, joka on ennestään tuttu kaikille muille. Kolmanneksi on ilmeistä, ettei **Sam Smithin** valitseminen tunnuskappaleen esittäjäksi lupaa hyvää hahmon tulevaisuudelle.

Lehdestä reväistystä

Emme ole pahimpia!

Silloin tällöin on mukavaa pudota kärkepelistä. *Helsingin Sanomat* kirjoitti 13.10. Verohallinnolle tehdyistä vilppi-ilmoituksista, eikä rakennusala pidäkään kärkepaikkaa verovilppiäilyissä. Ykkösenä komeilee – yllätys, yllätys – palvelukauppa, eli kampaajat, kauneudenhoito, siivous ja niin edelleen. Mutta ehkä suureen juhlaan ei rakennusalallakaan ole syytä; 18 prosenttia kaikista verovilppi-ilmoituksista tehtiin rakennusalasta. Vilppi-ilmoitus ei tietenkään vielä tarkoita, että veroja olisi oikeasti vältelty. Ehkä alallamme on vain paljon vasikoita. Tai sitten tuo ilmoitusmäärä kertoo kuitenkin totuuden; rakennusalalla pyörii kaikenlaista yrittäjää, joita ei ole saatu kuriin edes veronumerolla.

Palkkaratkaisu

Rakennusliitto on saanut sovittua ensi vuodelle palkan korotuksen. Se ei ole suuri, 10 senttiä tunnille. Näin olen liitto ei ole noudattanut Euroopan keskuspankin (EKP) inflaatiotavoitetta, joka on noin kaksi prosenttia vuoteen. Kun huomioidaan työn tuottavuuden nousu kolme prosenttia, palkkojen pitäisi nousta viisi prosenttia. Noin euron tunnille. Olemme rikkoneet EKP hintavakauden sääntöjä.

Ne, jotka äänestivät liittokokousvaaleissa minua tai muita valituksi tulleita, saavat pienen korotuksen. Ne, jotka äänestivät eduskuntavaaleissa jotakin hallituspuoluetta tai SDP:tä, menettävät luullakseni osan lomarahostoistaan.

Tämä on äänestäjille oikein, sitä saa mitä pyytää. Ongelma on, sekä korotukset että heikennykset leviävät koskemaan myös niitä jotka äänestivät toisin.

Kukaan ei pahana pidä, jos maan edun nimissä luovutaan jostakin. Eihän meistä kukaan töitä rahasta tee vaan koska työstä tykkää. Ongelma on se, ettei palkan alennus auta sen kummemmin maata kuin rakentajia. Yhtään rakennusta ei aloiteta, ellei joku ole sitä tilannut ja maksanut etumaksua. Kun ostajien palkat laskevat 10 prosenttia, heidän kulutuksena laskee 20 prosenttia, koska kiinteät kustannukset vievät puolet tuloista. Eli 10 prosentin palkanalennus alentaa rakentamisen määrää 20 prosenttia. Jos hallitus saa kaiken tahtomansa läpi, joka viides rakentaja siirtyy työttömäksi ja töissä käyvien palkat alenevat vähintään 10 prosenttia. Se on väärin niitä kohtaan jotka äänestivät SKP:n taikka Vasemmistoliiton ehdokkaita vaaleissa.

Palkanalennuksia perustellaan valtion velkaantumisella. Seitsemäs marraskuuta **Jan Hurri** kirjoitti Taloussanomissa, Tänään on h-hetki – Suomen Pankki katkaisee velkakierteen. Euroopan keskuspankki ostaa valtion velkoja enemmän kuin Suomi velkaantuu. Velat siirtyvät keskuspankille ja se heittää velkakirjat roskiin. Eli suomen valtio ei velkaannu vaan velka vähenee, kiitos keskuspankin toimien. Puheet valtion talouden tuhosta ovat parhaimmillaan tietämättömyyttä, pahimmillaan silkkaa valhetta. Meitä vaaditaan tekemään palkkaratkaisu joka tuhoaa pienet kotimarkkinoilla toimivat yritykset ja syöksee rakentajat työttömiksi. Ei siksi, että se Suomea hyödyttäisi vaan koska joku hallituksessa ei ymmärrä tilannetta.

Tuota keskuspankin setelirahoitusta arvostellaan. Raha ei synny tyhjästä vaan on kasautunutta työtä. Valitettavasti raha syntyy tyhjästä. Pankki voi painaa sitä niin paljon kuin tahtoo ja painettu raha muuttuu työksi vasta siinä vaiheessa, kun se kulutetaan työn ostamiseen. (Marxilaisittain ajatellen bittiraha syntyy vasta silloin kun se kulutetaan.) Euroopan keskuspankki toimii järkevästi ja luo valtioille ostovoimaa, joka voisi muuttua rakentajien työksi, mikäli valtio rahan tuhlaisi. Ei meinaa tuhata vaan säästää.

Tuo säästäminen tarkoittaa kyseisen rahan tuhoutumista. Valtio saa satasen ja maksaa sillä velkojaan venäläisille sijoittajille. He siirtävät rahat maahan joka toimii järkevämmän. Säästäminen alentaa verotuloja kohonneen työttömyyden ja alentuneiden palkkojen kautta ohjaten maamme Kreikan tielle. ■

Auvo Rouvinen
Punakynä, Kitee

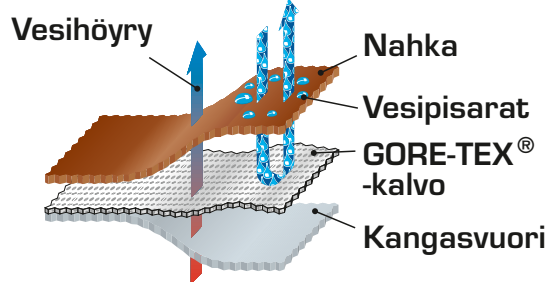
Sievi GT Roller+ S3

Koot: 36-47

Stratitvi

Sievi GORE-TEX® Performance Comfort – mukavuutta kosteisiin olosuhteisiin

GORE-TEX®-vuori on edelleen markkinoilla ainutlaatuinen vuorimateriaali, joka antaa jalan hengittää, mutta pitää samalla kosteuden jalkineen ulkopuolella. Sievi GORE-TEX® Performance Comfort -jalkineet sopivat erityisen hyvin vaihteleviin, kosteisiin olosuhteisiin.

GT Planar S3

Koot: 35-48

GT 7 S3

Koot: 36-38

GT 7 XL+ S3

Koot: 39-47

Pohjois-Euroopan johtava turva- ja ammattijalkinevalmistaja

Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24, 85310 Sievi As.

Puh. (08) 488 11 • Fax (08) 488 1200 • info@sievi.com • www.sievi.com